

310559

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 3. } డిసెంబరు 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 27-వ తేదీ మంగళవారము } No. 299
సంపుటము 5 } ఈ థి రో థ్తా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, చైత్రమాస శుక్ల దశమి ౧౦. } సంచిక ౨౯౯



అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమూర్తినిగల మాయమందుగాను, పరిమందులవలన మోసముగలుగదు. పంచభావచీటిని కూడికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటను విలసిల్లింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కావలెను! **కావలెను!!** **కావలెను!!!**
మా సరస్వతీవాచకములు, ఇతర ప్రచురములు వ్యాప్తనకొరకు తెలుగుజ్ఞులయందు వంతటను తిరిగి వనిచేయుటకు ప్రావిలింగు ఏజెంట్లు కావలెను. ఇదివరలో పాత కాలాపాథ్యాయులుగాను లేక సూర వైజయ్య గాను పనిచేసియున్న వారికి ప్రాముఖ్యత యియ్యబడును. జీతము ముప్పదిరూపాయలు, మరియు సంచారపు ఖర్చులు వెనుకటి అనుభవము, వయస్సుతో ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాణువలయును.
కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,
రాజమండ్రి, గోదావరిమట్టు, డిపో.

చిత్ర విచిత్ర పనులకు వేరుపొందిన వారెవరు?

వంకీలు వడ్డ్యాణ్ణమునకు
ఉపయోగించునట్టి
కేంపులు చెక్కిన
మోపు
ధర రు. 45
,, రు. 85

అన్నియు మీకే విశదముకాగలదు. ఎట్టి రకము పురమాషి నగలనైనను మాట ప్రకారము శుకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెండికి, బంగారుకు పూచీఇవ్వబడును. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గుర్రస్వామి శెట్టికలవెని, నగలవర్తకులు నెం. 25 కై నాబజారు వుతాను.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారి గార్లు

జీవామృతము

హిందూత్వచందరి
అమూల్యమైన
మాలికలతోడనను
లోచనములతోడనను
తయారు చేయబడిన
జీవ వివామృతము.

జీవామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమూల్యకర్త మాపించును. యిముకలకు, మధ్యభాతువుకు, మోసమునకు ప్రకృతభాతువుకు బలము నిచ్చును. భాతువులయందు వేడిని పోనిగొట్టును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు బలము లేని రోగులకు మిగుల మత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలనవేయును. జీర్ణము, మలబద్ధము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి వంచించిని అకలిని మనస్సును మంచికితానామును శరీరమునకు కాంతిని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును శరీరకర్తకిమించి పనిచేయు. కారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండెడిది. అమృత మనటకు సంజేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన పిన్నులతో తయారుచేయబడిన దివామృతము. క్రయము 6 ఆవున్నుల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0.
పొక్కింటి వనియు పోస్తేజి వస్త్రాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా నుయలు వాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పగోపీధి, మద్రాసు. తంజిల్డ్రస్:-వంటిక్, మదరాసు.

మిక్కిలి చిన్నవైజు! **అతి సాగవైన తయారుకలది!!**
శ్రీ, పురుషులు ధరించుకొనుటకు తగిన
రోల్డుగోల్డు జేబుగడియారములు
రోల్డుగోల్డు ముంతేలి గడియారము: 3 నెలలముల గాక రంటిపత్రముతో కంబళముతో. మా క్రొత్త అద్దకైన చిన్న తయారుచేసి పంపబడినది. రొడ్డు మూలకే: 5 లుగయ్యును. తీసి చేతిలో ధరించుకొని ఎంత 100 మైన కనిచేసినను కదిపాక కలిగినా
కాలమును చూపును.
గుర్తుడమైన రోల్డుగోల్డు ముంతేలి గడియారము 12 నెలలతో సహా రు. 2-4 మూలలను అడిమాచిరిది. 3 నెలలతో సహా రు. 9-10, 3, 8 మూలల 1 గల అడిమాచిరిది. 5 నెలలతో సహా రు. 10 లు. అన్నిటికిని కపాటుఖర్చు ప్రత్యేకము.
కాగితలాగులు హామీగాకేవు.
సోత్ ఏజెంట్లు-సారథి. అందు, కో. తలాలపెట్టె, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

అమన్కో ఆయిల్
ఎంజినులు
యుద్ధమునకు పూర్వముండిన
ధరల ప్రకారము సరఫరాచేయుటకు.
BEST & Co., Ltd Post Box 63, MADRAS.
మదన కామేశ్వర లేహ్యము
చుక్కలు: పొలిటి సంతిది: మేళము, నిక్క, పప్పు, పప్పు, నిప్పు, అతిమూలము, మువలకు కాచిన పొడి మంచి ఎలమను, యవ్వమును, కాంతిని, పొక్కిల్లిని అత్యంత శక్తిని, కోరించు కల్పితసావము. 2 పట్టిలు చాలాను. 200 గ్రాముల 1-4-0. వి. పి. చార్జ్ 0-4-0.
రోజువారీ సేవలకు, పాతమును, పాతమును, పాతమును కాల విశేషములను పాతమును, పాతమును, పాతమును 16 రు. డబ్బి రు. 10-0, వి. పి. చార్జ్ 0-4-0.
పి. పి. అంబాల్, కుయుర్యే, కుయుర్యే, కుయుర్యే, కుయుర్యే, కుయుర్యే

కలకత్తా:

(కొత్త ప్రకటనలు)

బల్లారి ధర్మవరం, కృష్ణమూచార్యుల

రోషనారాశిఎజి

అను నాటకము వెల రు 1-0-0

వలయువాడు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు

ప్రాయశఃగును.

మాలవల్లి లేక

సంగవిజయం

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణగారిచేత వాడుక

తెలుగున వ్రాసబడ్డది.

ఒకటి రెండు సంపుటలుగా తయారుయింది.

మూడు నాలుగు సంపుటలు అమ్మోపున్నవి.

వినివారము: సంపుటం 1-కి విలువ రు. 0-12.

(1) పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, గుంటూరు.

(2) ఆంధ్రప్రదేశ్ బెజవాడ

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇ. గా. నె. లో ఇంకొకటి కేసు బేరదాడినది.)

మార్చి నెల 30 వ తేదీ నుండి ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీ వరకు ఆదివారమునాడు, తిరిగి నెలపు దినములందు ద్వైతకారము రాయపురమునకు, రాయపురమునుండి బండ్ల రాకపోకలు గలవో ఆ ప్రకారమే ఉండునని తెలుసుకొనవలెను.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్

ఫర్మసి లిమిటెడ్

మాంటురోడ్డు, మద్రాసు

నో టీ సు

మాంటురోడ్డు గదిలో మద్రాసు మాంటురోడ్డు, నె 185 వ నందు ఏర్పాటుచేయబడినది యందుమాలము ఆందరికిని మిక్కిలి సరికనుముతో తెలుపుచున్నాము. అక్కడ డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీ చరిగారు ఆదివారమునాడుకలకు కేక్కినవోజాలందు ఉడియము కి నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకు వుండును. కావలసినవారు వారిసలహాను పొందవచ్చును.

తెనుగు లా గ్రంథములు

సివిల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ కాలిగ్రాఫి	0-0-0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్ట్ కోడ్ డిటో	6-0-0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3-0-0
రిమిటెడ్ ఆర్ట్	2-0-0
కాంట్రాక్ట్ ఆర్ట్	3-0-0
ఆర్టికల్స్ ఆఫ్ లా (సాఫ్ట్ ఆర్ట్)	8-0-0
యెస్టేటు లా ఆర్ట్	2-0-0
ఇక్వాలిటర్స్ మాన్యుయల్	1-0-0
ఇక్వాలిటర్స్ పీసల్ ఆర్ట్	2-0-0
కాంట్రాక్ట్ ఆర్ట్	3-0-0
ఇండియన్ కంపెనీస్ ఆర్ట్	3-0-0
యెస్టేటు ఆర్ట్	2-0-0
సాఫ్ట్ ఆర్ట్ (సూత్ర మార్పులతో)	2-0-0
కోర్టు పుస్తకము ఆర్ట్ (డిటో)	2-0-0
పంచాయితీ	0-10-0
శ్రీకృష్ణావళి (సూత్ర సమూహం)	2-0-0
కథారత్నావళి	1-4-0

విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు

నెల్లూరులో స్వాగత సన్మానములు

(స్వకీయవిలేజ్, 25-3-23)

నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము స్వాగతములో మద్రాసు నుంచి యీ పురమునకు రెడ్డిగారు వచ్చేసిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యుల కేతులును మతిగిండ్ల ప్రజలును రయిలుద్దిననుయొద్దనే వారికి స్వాగత మొసంగి గొనివచ్చిరి.

సాయంత్రము పురమందిరమునకు సమీపమున నుండి గాంధీచౌక్ నందు గొప్ప బహిరంగసభ యొకటి జరుపబడినది. సభ కేతులు శ్రీమంతు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుత పింగళి వెంకట సుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రార్థనతోను, జాతీయగీతములతోను సభ ప్రారంభమయెను. అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసముననే శ్రీయుత చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు కూడ బోధించునని నెంతయో గారాబముతో వెరుగుచుండి, ప్రస్తుతము పిన్న కాయస్థుననే అట్టి సుఖములను విసర్జించి, కష్టములను లోకము, కార్యాచరణము ప్రవేశించి, గొప్పతనమును, బలమును సంపాదించి విచ్చేసియున్నారనియు; అట్టి పరోపకారము, తేలిక భక్తి మున్నగునవి మనమును గలుగుటకై వారికి స్వాగత మొసంగుచున్నామనియు చెప్పిరి. అంతటను రెడ్డిగారివలె చేతనేవకు లూనవలయును. ఆత్మనుభవమును సంపాదించుకొనవలయును. చేతనేవచేయును తమ జన్మము సార్థకము చేసికొనవలయును. అందఱును మహాత్ముని సుఖములను అనుభవించును. అంతటి యుపయోగములను శంకింపరాదు. ఆంగ్లేయులు చాలకాలమునుండి మమ్ము పాలించుచున్నారే, అన్నివార్లుగా వారు చేపట్టియున్నారే. స్వరాజ్యము మన కెట్లువచ్చును అని శంకింపవలదు. మహాత్ముని ఆజ్ఞాసారము ఖద్దరు నెల్లూరు ధరింపడు. ఎన్ని విషయములు జానివై నాధారపడియున్నవో యాలోచింపుము. పూర్వమెన్నియో రాజ్యాధిపతిగారిని గడపితిమిగాని యిట్టి గొప్ప సుగుణమైన మార్గమును మహాత్ముడు తప్ప మరెవ్వరను జూపరయిరి. గడచిన రెండు వత్సరములలో మనము సుమారు 110 కోట్ల రూపాయల బట్టలను లాభము గడించితిమి. ఈ ధన మంతయు మన దీనసాలెలు, మాలలు, కమ్మలను మున్నగువారికి చేకూరినది. ఇట్టిమార్గ మా మహాయోగిపుంగవునకు తప్ప మరెవ్వరికిని లోచనలేదు. ఈ ఉత్సాహకార్యము నొనర్చుటకై అందఱును త్యాగము చేయవలయునని కోరిరి.

శ్రీయుత పాన్సలూరు చెంగారెడ్డిగారు పురజనులపక్షమున స్వాగతపత్రమును జదివి శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి కర్పించిరి.

శ్రీయుత బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారికి

నెల్లూరుపౌరుల స్వాగతము

మిత్రత్వము, చేతనేవారితోడై చేతనుల యధిపతి మహాత్మునిగారికి ఒకసంతకరము కార్యాచరణముననే కలిసి తీర్చి ననుభవించి వరల మీద మమ్ము జేసెనందున మాకు కలిగిన పరమసంతోషమును వ్యాధియై పూర్వముగా మా కృతజ్ఞత యను నెల్లడిచడలచి యీ సభచేసి మీకు స్వాగతము చెప్పుచున్నాము. ఈ స్వాగతము మీరు అంగీకరింతురగాక.

కార్యాచరణమునకు మీరు జ్ఞానమును చేతనేవారితో యునునుండించి యుండునని మా సంపూర్ణ నమ్మకము.

మీ నమ్మకమును చేతనేవారితోడై వినియోగించుటకు మీరు కావలసిన ఆయురారోగ్యములను ఈశ్వరుడు ఒసంగురగాక.

నెల్లూరు పౌరులు.

చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి ప్రసంగము

ప్రస్తుతము మనము ఆడంబ రాసిత్యముగా ఉద్యమమును కొనసాగింపవలయును. పునాదుల నుద్యమమునకు చక్కగ నేర్పాటుపలయును. అని నిర్ణయముగ నుండెనివో సమిష్టికావ నొల్లంపునము చక్కగా నెరవేరాలదు. ఒక్కొక్క ఫిర్కాలో ప్రత్యేకముగా పనిజేయవలయును. మహాత్ముడు నిర్మాణ కార్యక్రమము యొక్క విలువనంతయు జైలుకు వెళ్లుచున్నాడేను. ప్రతివాడు స్వరాజ్యము రాతదని తమతమ పడరాదు. స్వరాజ్యము తనంతటతానే లభింపగలదు. మనము మనబుద్ధిని పరిశుద్ధము చేసికొనవలయును. స్వరము నిర్మాణ కార్యమునందే యుమిడియున్నది. సాంఘిక, నైతిక రూపములగు మార్పులు సూచింపబడియున్నవి. ఈ కార్యక్రమమునందు ఉత్సాహములేకుండ యుండవచ్చును. కాని నిత్యాచరణ

కాదు. సామాన్యప్రజలలో ఉత్సాహముపుట్టించు కార్యక్రమమును గూడ కొంత జేర్చవలయును. కానియందుములేక నిరంతరము నిర్మాణ కార్యక్రమము చేయవలయును.

కాంగ్రెసుసంఘములు, ధనము

మనహిందూదేశముందు ద్రవ్యమున కేయియు కొడువలేదు. అనేకకాలములు ధర్మరూపమున (మహింసచున్నవి. కాంగ్రెసుసంఘములు ఆకాలమునన్నిటిని తమకై పురు త్రవ్వకొనవలయును. అందుకై ముందు సంఘములు గట్టిసమృద్ధి సంపాదించవలయును. ప్రజలొసంగిన ధనమునకు వారడోనను. తేలికైన, తెక్కలుమార్చుము ప్రతిమానమును మొత్తములకు ఆకాయవ్యయ పట్టికలను ప్రచురింపు చుండవలయును. ప్రజల మనస్సులను ఆకర్షనశీలము చే క్షిరిగి యుండవలెను.

ఖద్దరు

ఎల్లఱును ఖద్దరవస్త్రములను ధరింపవలెను. ఈ ఖద్దర వస్త్రములను ధరింపలేనివో మనకు స్వరాజ్యమెట్లు లభింపగలదు, మిలదందకు ఖద్దరవస్త్రములు ధరించనందువలననే మన మొకవత్సరములో స్వరాజ్యము సంపాదించ లేకపోతిమి. జైలు కుపోతుండ యుండినందున కాదు స్వరాజ్యము రాకుండనుండినది. అందఱు ఖద్దర ధరించినతో తక్షణము స్వరాజ్యము చేకూరను.

కాంగ్రెసు సభ్యులు

ప్రజలు తమ్ము కాంగ్రెసుసభ్యునిగా జేతుమని అడుగక పూర్వమే నాలుగు అదాలిచ్చి తాము కాంగ్రెసుసభ్యులుగా జేరవలయును. వై రెండును మనము చేయకలిగినవో మనకు యీశ్వరుడు చాల సహాయముచేయును. ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధములచే కొంతసహాయము మనకొనవచ్చుచున్నది.

అస్పృశ్యుల

అస్పృశ్యులను తొలగించుటకూడ చాల ముఖ్యమైనది. కాని ప్రజాభిప్రాయము దానికెంతో ప్రతికూలముగ నున్నది. అది మనకు యుక్తమని లోచనము ఆచరణలో వెల్లువెత్తకలెదో కష్టము. మనకు యుక్తమని లోచనమై ఆచరణరూప కము దాల్చిన స్వరాజ్యమురాదు. స్వరాజ్యముగూడ లభింపగలదు. ప్రజాభిప్రాయమునకు కొంత వ్యతిరేకముగా నడవరాదు. మాలలను మనము తాకినంతనే వారు తృప్తిపడుటలేదు. వారిని వృద్ధికి దెచ్చి, మంచిమార్గమున సంకలించుటలు వారిని తిని మార్చవలయును. అస్పృశ్యుల తొలగించి, వారిని తాకి, సభల లోకి కానిచ్చినంతనే వారు తృప్తిపడెదరు. ప్రభుత్వమువారు భూములనిచ్చి, వారిని దగ్గరయియున్నారే. ఆ జాతివారిని మనయందు ప్రభుత్వమున వారి నమ్మకము పుట్టినట్లు ప్రచారము గలుపవలయును. విద్య, చేతనేవ మున్నగునవి వారికి నేర్పవలయును. వారి సాంఘికవిషయముల శింతయో బాగుపరుపవలయును. మనయం దెక్కుడు ప్రీతి, నమ్మకము, విశ్వాసము గలిగి మనలో మితర తెగలవలె కలసిమెసి యుండవలయును.

ఇట్లు మనము కార్యక్రమము కొనసాగించినవో సత్వర లాభము పొందగలము అని రెడ్డిగారు నడిచిరి.

అంతట కెంకటసుబ్బయ్యగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమున, విదేశీవస్తువులను కొనుచు వితేముల కేమూరము ధన మొసంగరాదనియు, కొంత కష్టమయినవో స్వదేశీవస్తువులనే వృద్ధిపలుపలయును ననియు వివాహవికార్యములయందు లడ్డు మొదలగు పిండివంటలు జేయుటభ్యసనై యున్నదనియు, ఇందు విశేషము విదేశీవక్రైరను వాడుచున్నామనియు, ప్రతి వత్సరము సుమారు 20 కోట్ల రూపాయలు చక్కెరకై మన దేశమునుండి వెడలిపోవుచున్నదియు, దీనినిగూర్చి శ్రీమంతు, పురుషులు నెక్కువ శ్రద్ధవహించిపాటుపడి విదేశీవక్రైరను బహిష్కరింపవలయుననియు కోరిరి. అంత సభ ముగిసినది.

విలక్ స్వరాజ్యనిధి

ఒక స్వరాజ్యనిధిని సంస్కృత మహాభారతములోని శతాపర్వము 501 ప్రకటన, వికాటపర్వము 508 ప్రకటన మా భద్రముచేసెను. ఇవి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒక్కొక్క జిల్లాకును గూడ యొక ఆంధ్రతాత్పర్యముతోడ కడువచ్చునగా 50 రేతుల దళ 50 జ్ఞానాగ్రములమీద ముద్రింపబడినది. సభాపర్యము 520, వికాటపర్వము 568 రావల్ చేతులు గలవి.

ఈ గ్రంథ సంపాదకుడు వీని విక్రయధనముతో సగము విలక్ స్వరాజ్యనిధికి యిచ్చుటకు అభిలషించుచున్నాడు. స్వరాజ్యనిధిమానులందఱును ఈ నిధికి ధనసహాయమునగుర్చుటలయినని మిగుల కోరుచున్నాము. ఒక్కొక్కరతి ధర రు 2-0-0 లు. ఇది వి. పి. లో పంపబడుదు. రు 2-3-0 లు పంపినవారికి రిజిస్టరు బుక్కుపోస్టుగా కొరత గ్రంథము పంపబడును.

జి. ఎన్. C/o ఆంధ్రప్రదేశ్, పోస్టురాష్ట్ర 272, మద్రాసు.

భూకలపము :- నిన్న, సా.మ.త. తమ. 7. భుంకం ప్రభ.
సింహాను 1300 మైదూరమున దారుణ మైన భూకలప మొనగ
చుచున్నది. దా. పెను,

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు
మార్చి 26 సోమవారము

మద్రాసు పట్టణమందలి ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరులు
టి. శివశంకరం పిల్లెగారు

ప్రశ్న:— (1) మద్రాసు పట్టణములో ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుల పని క్రింద పట్టణమున కింకా పట్టణము ప్రక్కను ఉండే టెన్కా, అయితే ఎంత కాలమునందు ఉండెను? (2) అట్లుంటే 1922 మార్చిలో అంత్యమునకు 10 వత్సరములకును ఒక్కొక్క సంతకమునకును పుచ్చుటకు స్టాంపులను యెంతవరకు వాడెను?

జవాబు:— (3) ఈ పట్టణములో తయారగుచున్న మద్రాసులో యేడుకాణములలో నైనను తక్కువవరకు వారకవా?

(4) ఇంజనీరుల స్టాంపులను విదేశీయులనుండి తెచ్చుకొనియు, యిచ్చుకొని ఇంజనీరు వానిని కాపాడుకొని ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు క్రిందకును పంపుచున్నమాట నిజమా?

(5) విదేశీయులనుండి వచ్చుచున్న ఇంజనీరుల వస్తువులలోను బట్టాదా చేసికొనుటకు మద్రాసు తేవులలో గల స్టాంపులను ఏదెటు అనుకూలముగ ఉపయోగించెను?

(6) ఇప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరులకును వందలపైబట్టుకుని, అవతేటు ఇంకను కొంతపైబడితే జేయవలదా?

(7) చెన్నరాజధానిలోని ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరులలో చనిక భంగము తేకుండ ఒక్కరను తగ్గించుటదా?

(8) ఇప్పుడు V. కె.ఎల్.లో నుండు నూపరింపెంకింగు ఇంజనీరులకు వర్క్ షాపుల స్టాంపు తగ్గించి తక్కువ మాట నిజమా?

జవాబు:— (1) మద్రాసులో పట్టణమున కింకా పట్టణము ప్రక్కను ఉండే టెన్కా, అయితే ఎంత కాలమునందు ఉండెను? అది ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు క్రింద గాక ఇంజనీరు సిబ్బందిలో చేరిన ఒక ఆఫీసుకుండి నుండును. అయిన ఉద్యోగమునకు వచ్చిన నూపరింపెంకింగులను ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరులకు వర్క్ షాపుల స్టాంపు అందు.

(2) గంభీర వారిగా వర్క్ షాపుల క్రింది విభాగము ఉన్నదా?

- 1912-13—45992 రూ. 88
- 1913-14—54492 రూ.
- 1914-15—56790 రూ.
- 1915-16—82614 రూ.
- 1916-17—71127 రూ.
- 1917-18—78412 రూ.
- 1918-19—82476 రూ.
- 1919-20—90579 రూ.
- 1920-21—118 889 రూ.
- 1921-22—106856 రూ.

(3) ఈ పట్టణములో తయారగుచున్న మద్రాసులో యేడుకాణములలో నైనను తక్కువవరకు వారకవా?

(4) ఇదివరలో సచుకు సీనునుండియే తెచ్చించుచుండెడిది. కానియప్పుడు యిచ్చుకొని తయారుచేయుచున్నాడు జేవరలు. నూపరింపెంకింగు ఇంజనీరులను జేసి సచుకులను తెచ్చించి 84 గుడ ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరులకే గాక ప్రభుత్వమునకు లిచ్చింటికిని పంపివేయును.

- (5) అమాటనిజమే.
- (6) వీలుకాదు.

(7) మద్రాసు పట్టణమునకు స్టాంపులను వర్క్ షాపులను ఒకటివలననే 1922 ఏప్రిల్ 1 నుండియు జేవరలు నూపరింపెంకింగులకును సచుకులకును ఒక ఆఫీసుకును తగ్గించడమైంది.

(8) అవును. యిచ్చుకొని అయినపాపు, స్టాంపులపై ఆధికారము గలది యుండును.

జే.యెమ్.మాలికల్ కమిటీ నివేదికము

శ్రీమంత్ విశ్వనాథదాస్ మహాశయో

ప్రశ్న:— (అ) భాను బహదూరు ఉన్నాట్ సామెలుగారి ఆధ్వర్యమున చనికేసిన జేతయమాలికల కమిటీ నివేదికమున ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసినది?

(ఆ) ఆ నివేదికమున ప్రజాసమీక్షాగమున బహుళరక్షణదా?

మద్రాసు శాసనసభ

హిందూధర్మాదాయముల బిల్లు

(నిన్నటి తరువాయి)

ఇయిను మతమునకు సంబంధించిన ధర్మాదాయమునకు కూడ ఈ బిల్లును అనుకరించుట చేయునపుడు ఆయాధర్మ కర్తలకు నోటిను ఇచ్చి వారి సమాధానములను వుచ్చుకొని ఈ బిల్లును అమలుపరచుటకును నని ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు ప్రకటించిరి.

ఇట్లు కాక ఫోర్టు నెంటు బార్డింగు జేయునందు ప్రకటించి వర్తమానుకొనవలయునని సవరణచేసిన ప్రభుత్వమున రంగీసింపబడిన గా, మంత్రిగారు చెప్పిరి.

మంత్రిగారు నూచించినవిధమున సవరణ ఆమోదించబడినది.

చిదంబరం నటరాజస్వామిదేవాలయము

ఈ బిల్లును చిదంబరమునందలి నటరాజస్వామిదేవాలయమునకు అనుకరింపబడినది ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రకటించుచు ఈ దేవాలయము పరిపాలనము అనాదిండి ఒక విభాగము జరుగుచున్నదనియు, ధర్మకర్తలు లేరనియు 250 మంది దీక్షితులు ఈ దేవాలయమున నిర్వహించుచు దేవాలయమునకు అనుకరింపబడిన దీక్షితులందరకు ఇచ్చుచు లేస్తున్నదనియు, ఈ దేవాలయము విషయమై మౌర్యము ప్రత్యేకముగ నేర్పాటులు చేయుట ఉచితమనియు చెప్పిరి.

రామబాదురజు, ముత్తుమూరస్వామిశెట్టి, సర్. ముత్తయ్యశెట్టిగారు బలపరచిరి. యస్. సోమసుందరంపిల్లగారు సవరణను ఆమోదించిరి.

దీక్షితుల సద్భావములను ప్రత్యక్షమున, ఈ నాటికి విషయము లేదనియు, ఏ దేవాలయముగని మతముగని ఎట్టిధర్మ సంస్థానమునకును ఈ బిల్లును అనుకరింప కుండునట్లు చేయుట యుచితము కాదనియు, గొప్ప ఆదాయములు గల ప్రతి స్థానము లన్నియు, ఈ బిల్లు ప్రతిపాదనమునకు లోబడియుండవలయుననియు, గా. మంత్రిగారు చెప్పిరి.

సవరణ విగ్రహము

సవరణపై సమ్యక్తులు వుచ్చుకొనబడినది. 45 మంది ప్రతిపాదనలు 15 మంది అనుకూలముగను సమ్యక్తుల నొసగిరి. అధిక సంఖ్యకులచే సవరణ నిరాకరింపబడినది. వ.జ్యోగంపిల్లె,

ప్రశ్న:— (అ) నివేదిక ముగియే వచ్చింది ప్రభుత్వమున రంగీకను దాని విషయమై విచారించలేదు.

(ఆ) ఈ విషయము ఆలోచనలో నున్నది.
రంగు ఏజెన్సీ పితూరీ పోలీసులు

ప్రశ్న:— (1) ఇప్పుడు రంగు ఏజెన్సీ పితూరీలో పోలీసు సిబ్బంది నుండి ఏ ఏకేడరుల ఆఫీసుల లెక్కమంది గలరు. పోలీసు సిబ్బంది ఎంత గలరు.

(2) ఈ సంవత్సరములో కమాండెంగు ఆఫీసుల ఏజెన్సీ ప్రభుత్వంలో సమావేశముల గావించెనా?

(3) అట్లైన ప్రభుత్వమునకు ఆసధానివేదికలెవ్వవనా?

(4) పితూరీ బయలుదేరినదే 1928 ఫిబ్రవరి 15 లోగా పోలీసులను గావించుచున్న పాథలనుగూర్చి ప్రజలుగాని, గ్రామోద్యోగులుగాని, ప్రభుత్వమునకైనను, ఏజెన్సీ కమిషనరులైనను తిండిగాని, లేఖగాని పంపెరా?

జవాబు:— (1) నూపరింపెంకింగు 3, అన్సింటెలు నూపరింపెంకింగులు 11, డెప్యూటీ నూపరింపెంకింగులు 2, ఇన్స్పెక్టరులు 6, కబ్బలస్పెక్టరులు 28, సాఫ్టులు 8, మందార్లు జమీందార్లు 19, పాడ్ కాన్స్టేబులు 78, కాన్స్టేబులు 655.

(2) అవును తరువాత జరుగుచుండును.

(3) కార్యక్రమము వెల్లుట చేయును లేదు. గ్రామముల సహాయము జేసినవని వాదనము జేసిగని యెప్పుడును చేసియుండలేదు.

(4) దీక్షితులలో ఏజెన్సీ కమిషనరుల పోలీసు పాథలను గూర్చి దరఖాస్తులు వచ్చును. అదియును వెదగడపాలెం తిండిగావురములలో పోరాటమైనవివర అవసరము కొన్ని యిండ్లు తగుబడుటచే జరిగెను. ఈ దరఖాస్తులన్నియును ఇంట్లు కట్టకొనుటకు కలపరై ప్రీవెంటివలు గావలెనని మౌర్యము గ్రామముల కొర రియే తెలియచున్నది. ఇది యిచ్చుకొనబడినది.

వెల్లుటపై జె. ఆదినారాయణశెట్టి, ముత్తుమూరస్వామిశెట్టి సొంతపాఠశాలకాదారు, శివారామశెట్టి, వాక్తరు ముప్పారాన, రామచంద్రరావుశెట్టి, గోవిందరావుశెట్టి, ఎ. యస్. కృష్ణారావు, నటరాజుశాస్త్రి, వాక్తరు య. రామారావు ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, సర్. ముత్తయ్యశెట్టిగారు తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్యక్తులనిచ్చిరి. ఆధిక సంఖ్యకులచే ప్రతిపాదనను తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనముగ సమ్యక్తుల నొసగిరి. మహమ్మదీయులు ప్రతిపాదన ప్రతిపాదనముగ సమ్యక్తుల నిచ్చుటకు తమస్థానమునందు లేదనివచ్చిరి. సమ్యక్తులందరకు వర్క్ షాపుల నచ్చిరి. ఈ తీర్మానమున కేతి పట్టునో తెలిసికొనుటకే కాబోలు చిదంబరమునందు దీక్షితులు కొందరు, పాథలకొందరు వచ్చి కాననసభ ప్రేక్షకుల గాగలరియందు కూర్చొనియుండిరి. నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము ప్రేక్షకుల గాగలరి లన్నియు నిండియుండెను.

అన్ని సమయములకు ఈ బిల్లును అనుకరింపబడినది గోవిందరావుశెట్టిగారు ప్రయత్నించినగాని మంత్రిగారు ఆ జేవరలపై ఈ సవరణ నిబంధనలకు విరుద్ధముగ నున్నదని ఆధ్వర్యము నిర్ణయించిరి.

రెండవక్లాజు

కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట రెండవక్లాజు మోటుపై వెల్లుబడి ఆమోదించబడినది. మూడునాలుగు క్లాజులునూడ ఎట్టి సవరణలు లేకయే ఆమోదించబడినది.

5 వ క్లాజునై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఈ బిల్లునందు చేర్చబడిన ప్రత్యేక దేవాలయముల నిర్ణయము విషయమై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. తరతరములనుండి ధర్మకర్తలకు నుండు వారి స్వాధీనమునందు దేవాలయములను ప్రత్యేకించి వాటికి జేరునిబంధన ఉండవలయునని బిల్లునందున్నది. ఈ భాగమును తీసివేయవలయునని సరసింహాచారిగారు ప్రకటించి జయింబాదులకొర కీక్లాజు చేర్చబడి నని చెప్పిరి. వాసులు రాజుగారు ప్రత్యేకతర మిచ్చుచు ఈ దేవాలయముల విషయము ధర్మకర్తలే ధరింపబడుచే వీటిని ధరించవలసి వచ్చెనని చెప్పిరి. సవరణ అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింప బడినది.

1801 సంవత్సరమునకు మునుపును 1888 సంవత్సరమునకు పిమ్మటను ప్రభుత్వమునాటి నెయింపబడిన ధర్మకర్తల పరిపాలనము నందున్న దేవాలయములు ప్రత్యేక దేవాలయములుగా పరిగణింపవలయు నని సోమసుందరం వెంకటగిరీగారు ప్రకటించిరి. ఈ సవరణను మంత్రిగారు అంగీకరించిరి.

కోర్టువాదినే తయారు చేయబడిన స్క్రిములకు కారము పరిపాలించబడుచున్న దేవాలయములు కూడ ప్రత్యేక దేవాలయములుగా నుండవలయునని రామచంద్రరావు పంతులుగారికి సవరణ నుపపాదించుచు ఈ దేవాలయముల విషయమై ప్రత్యేకముగ నిబంధనలను తయారు జేయవలయు ననియు, యాదవ్వా తల్లిపాముఖ్యము గలిగిన రామేశ్వరం, మధురజుండలి దేవాలయములకు స్థానిక సంఘముల నేర్పరచుట, యుచితము కాదనియు, ఈ దేవాలయముల పరిపాలనవిషయమై ప్రత్యేక పేర్కాటులు చేయవలయు ననియు చెప్పిరి. మంత్రిగారు సవరణను ఆమోదించిరి. సవరణ నిరాకరింపబడినది.

సాయంకాలము 5 గంటలకు సభ ఆపునకు చేయబడినది

రైలు ప్రమాదము

మాక్వాలిక్ ప్రమాదమునకు కారణము
రంగూను, మార్చి 24:—మాక్వాలిక్ రైల్వే కాలనీయ (కీరము) సంధించిన రైలు ప్రమాదమునకు కారణము విచారిం చుటకై నియోజించిన కమిటీ వారికి నివేదికయందు తెలిసిరి:— ఎవకో తెలియబడినవారు, 30 ఆడుగుల రైలు ఒట్టును తొలగించినందున ప్రమాదము జరిగెను.

కావలెను

విజయనగరములో నున్న మునిసిపల్ హిందూ పాలికా పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయురాలు పదవికి ఒక తేజస్వినీ సేకరింపబడినది ఈ పాఠశాలయాల కావలెను.

రెం 1 కి లీటరు రూ 40/- చొప్పున యివ్వబడును. దరఖాస్తులో (1) పేరు, (2) వాటి, (3) ఏ తరగతివరకు చదివి యున్నది, తెల్పి కల యోగ్యత, యితరవిషయములు, (4) ఇది వరలో ఎప్పుడైనా ఉద్యోగము చేసియున్న అంశములు మొదలగునవి తెలుపవలెను.

1928 నవంబరు 1 వీల్ నెల 15 వ తారీఖు అయిన పిమ్మట వచ్చుదరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. సుబ్బారావు,
విజయనగరం, 19-3-28 } చేర్మన్, మునిసిపల్ కౌన్సిల్

నేటి కార్యక్రమము

మార్చి 27:—కానూనూ యాయవయము 11 గంటలకు మరల సమావేశమయ్యెను. గౌ. ఎస్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు అగ్రాధిపత్యము వహించిరి.

ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

క్రొత్తమంత్రులు వచ్చినవిషయ లోకలుబోర్డు

సత్తిమొదలను, అంతములు.

రామనాదురాజు

(ప్ర.) (1) క్రొత్తమంత్రులు వచ్చినవిషయ క్రొత్త మునిసిపాలిటీలు, యూనియను బోర్డులు యొన్ని స్థాపించబడెను, యొన్ని రద్దుజేయబడెను.

(2) ఎన్ని జిల్లాలనుండి క్రొత్తమంత్రునిపాలిటీలు, యూనియనుబోర్డులు స్థాపించబడునట్లు సలహావచ్చెను, ఎన్ని కొట్టి చేయబడెను.

జ్ఞా. (1) ఒక మునిసిపాలిటీయొక్క ఒక యూనియను స్పష్టితమయ్యెను. రెండు మునిసిపాలిటీయను 46 యూనియనులుగా రద్దుజేయబడెను.

(2) క్రొత్తమంత్రునిపాలిటీలు స్థాపించబడునట్లు జిల్లాల కన్వెన్షన్, రామనాదు, సేలం, విశాఖపట్నం జిల్లాల నుండియు, క్రొత్త యూనియనుల స్థాపించబడునట్లు కోయిలూరు, గుంటూరు, తణుకు, చెంగల్పట్నం, మధుర జిల్లాల నుండియు కోరబడెను. ఒక్క యూనియనుబోర్డు స్థాపించబడునట్లు కంగీకరింపబడెను అది పిదపరద్దుజేయబడెను. ప్రజాభిప్రాయము విచారణకు నుండుటచే యితరసూచన లంగీకరింపలేదు. కొన్ని చోట్ల తగినకాన్సిలరులు చెర్చుతే పోవుటచేతన, ప్రజలు నిరీక్షింపబడుట, కృతసాయదారులకు నుండుటచేతన, జనసంఖ్యయు, విస్తీర్ణమును కొలదిగనుండుటచేతన పరిశీలించబడెను.

ఉపాధ్యక్షుడు:—అధ్యక్షుడు మదరాసులో లేనపుడు తన ఆధికారమునకు ఉపాధ్యక్షుడు పి. కేశవశర్మగారు సలహా యివ్వవచ్చునని గానించిన యుక్తరీతి కార్యదర్శి సభకు సమర్పించెను.

ఉపసభ్యులు

ప్రస్తుతులందు ప్రైవేటు రైలింగ్ మెంటు కమిటీలు తమ పని జరుపుచుండుటకు కానూనూ ఆ సభ్యులకు వేమకొనవలెనని గౌ. ఎస్. ఛార్లసుటాడ్లంటురుగారు కోరిరి.

గౌ. ఎస్. చవాన్మదు మాజిబుల్దాసాహెబుగారు మైత్రీకామును ఆహ్వానించిరి. తీర్మానము అంగీకరింపబడెను.

సత్తి మెంటరీ బడ్జెట్ గ్రాంటులు

సత్తి మెంటరీ గ్రాంటులు మరల నిశ్చయం కోరుచున్నందులకు కారణములను దెలుపుచు గౌ. ఎస్. ఛార్లసుటాడ్లంటురుగారు కారణములను చెప్పిరి.

గౌ. మాజిబుల్దాసాహెబుగారు సర్వేపాల్లి-ప్రభుత్వ గ్రామముల కొరకు రూ. 4200 లను-సత్తి మెంటరీ గ్రాంటుల కొరకు రూ. 4200 లను ప్రభుత్వం అప్పీసరుకు గావలెనని రెవిన్యూసభ్యులు చెప్పెను.

ఆమెత్తమున తీసికేయవలెనని సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు సలహానిచ్చిరి.

తీర్మానము అప్పీసరుకు రాజ్యాంగము 1913 సవరణకు సంబంధించిన అంశములను ఎవరో ఒకరు రిజిస్ట్రేలోనుండి సగాని పరిజనకుటకు వీలులేనని గౌ. రెవిన్యూసభ్యుడు ప్రభుత్వ మిచ్చినవిషయం పరిశీలించి రాజుగారు తమ యుపసాధన సుపసంహరించుకొనిరి.

ల్యాండు రెవిన్యూ కమిటీ గౌ. ఎస్. చవాన్మదు మాజిబుల్దాసాహెబుగారు రూ. 13,000 లను కోరిరి. బడ్జెటులో డిప్యూటీ కలెక్టరు సలహా, స్పెషల్ అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు అప్పీసరుకును అలెక్సేసు తిసికేసివంగున, చాత్కాలికముగ కొన్ని విధాలుగా చేయుటకు (గే మామూలు) ఆమెత్తము కొనసాగించునని గౌ. రెవిన్యూసభ్యుడు చెప్పెను.

బడ్జెటు గ్రాంటులకు ఈవర్షున ఈవర్షాయపు సమావేశమునందే నిరాకరించినచాని మరల ఈవర్షాయమే తీసికొని రావలెనని సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు రాక్షసింపిరి.

ఈలోపు రాకల 29 వ తేదీవరకు గ్రాంటులపై చర్చను ఆపి యింతవచ్చునని గౌ. ఛార్లసుటాడ్లంటురుగారు సలహానిచ్చిరి.

జలనువాలాబాగుమాత్యల వార్షికసరణము

ఏప్రిలు 13-వ తేదీ శుక్రవారము సత్యాగ్రహ వార్షికదినము

జాతీయ వారము

ఏప్రిలు నెల 6-వ తేదీ మొదలు 13-వ తేదీ వరకు

ఎనిమిది దినములు జరుపవలెను

భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటనము

గాంధీమహాత్ముడు ఏప్రిలు 6-వ తేదీ సత్యాగ్రహమును ప్రకటించెను. ఏప్రిలు 13-వ తేదీని అమృతసరణు జలనువాలాబాగుమాత్యల జరిగినవి. గాన ప్రతివత్సరమును భారతదేశమునందు నంతటను సత్యాగ్రహవార వార్షికసరణ ప్రతమును జరుపుచున్నాము గాన యీవత్సరమున గూడ మే 6-వ తేదీ మొదలు 13-వ తేదీ అఖరువరకును ఎనిమిదిదినములును దేశములందరును సత్యాగ్రహవారప్రతమును జరుపవలెను. రాష్ట్రీయసంఘములు విధానమును నిర్ణయించి ప్రకటింపగలవు. కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చవలెను. తిలకునిధికి ధనమును సమకూర్చవలెను. ఖద్దరును బాగుగా వ్యాపింపజేయవలెను.

హారటాలు లేదు

6-వ తేదీని గాని 13 వ తేదీని గాని హారటాలు జరుగదు. ఆ రెండుతేదీలనుగాని ఒకతేదీనిగాని బహిరంగసభలను జరుపవచ్చును. లేదా భక్తిపూర్వకముగ జరుపవచ్చును. అని ఢిల్లీనుండి భారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటించెను. (అ. వెను)

అధ్యక్షుడు తన ఆధిపత్యమును వెంటనే యింతవరకు పరటాడ్లంటురుగారు యుపసాధనను వోటుకు పెట్టెను. అయితే పాదన యంగీకరింపబడెను.

హిందూ దేవాదాయములబిల్లు

బిల్లుపై చర్చ మరల ప్రారంభమయ్యెను.

5 వ క్లాజు

9 వ క్లాజులో “శ్రద్ధలవారు” అనబడు “హిందూ మతమునందు విశ్వాసము గలవారు” అని యుంచవలెనని ఆర్. టి. వల్లభుభంకర్లగారు సలహా సుపాదించిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

ఎస్. ఆర్. ఎం. వెల్లూచ్చి శర్మగారు:—

“మతముయొక్క నిష్ఠుడు “అనగా” మతాధిపతియొక్క మతసాంప్రదాయములను గలిగి ఆచారము అనుష్ఠించువాడు” అని యుండవలెను—అని యుపసాదించిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

11 వ క్లాజులో—మతాధిపతులకు వ్యయముగ జరించువాని “ధర్మాదాయములలో చేర్చబడవలెనని సి. వి. రంగాశర్మగారు సుపాదించిరి.

జహామనములను ధర్మాదాయములకింద చేర్చుట యొక్క మతనియమ అట్లుచేసిన శిష్యు లికమిదట మతాధిపతులమీయే నీయవలెయు, ఇచ్చిన మతాధిపతులు పుచ్చుకొనవలెయు, సరసింహారాజుగారు చెప్పిరి.

వ్యయముగ మతాధిపతుల కిచ్చినసామ్యులై మతాధిపతులకు సంపూర్ణాధికారముండవలెనయు, ఇంట్లా, కులూను అదియే ఆచారమనియు మో. రామచంద్రారావుగారు చెప్పిరి. శ్రీ. ఆర్.

శ్రీనివాసయ్యగారు, పి. శివరావుగారు, రంగాశర్మగారు సలహా కనకములకు మాటలాడుచు మతాధిపతులకు పాద పూజ గానించి ఇచ్చు సామ్యులనుడ చట్టములకు అన్వయంప జేయరాదని చెప్పిరి.

కోరికచర్చ జరిగినట్లుట వేంటురంగాశర్మగారు తమ సలహా సుపసంహరించుకొనిరి.

పానుగల్లు రాజుగారు ఈ క్రింది సలహా సుపాదించిరి.

“ మతాధిపతులకు ఆచార్యులకును వ్యయముగ జరించిన సామ్యుని ప్రత్యేకముగ నున్న “వి ధర్మాదాయములందు చేరవు.

పానుగల్లు రాజుగారు సలహాను వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

గి. హను, చిన్నములు ఏమిలేనని తేవాలముల కింద చేర్చబడవలెనని కేశిభూషణాధోగారు చెప్పిరి.

ప్రొద్దామండరములను బ్రహ్మసమాజములు కుడిది గూడ తేవాలములకింద చేర్చుట యొక్కమనని నిశ్చయపరచుచు చెప్పిరి.

బ్రహ్మసమాజములకు ప్రొద్దామండరములకును ప్రొద్దామెట్టి ఆస్తి లేననియు వానిని గూర్చి ఇప్పుడు దిగుబడవలెనని సలహా లేనని ఆర్. వేంటురక్కం రాజుగారు చెప్పిరి.

చర్చజరిగిన పిమ్మట ఉపసాధనకు తన సలహా సుపసంహరించుకొనిరి.

గామదేశకల యాలములను చేర్చబడవలెనని ప్రభాకరతంపకుగారు సుపాదించిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

సభ ఇంకను జరుగుచున్నది.

సంయుక్త రాష్ట్రముల

మునిసిపలు ఎన్నికలు

తీవ్రమగు పోటీ

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ఫిర్యాదు వా రొకతముగను మితవాదులు అమృతసరణుల వారికి పక్షముగను తీవ్రముగా పోటీ చేసిరి. లక్నోలో ఫిర్యాదుకు పక్షమున 11 గురు మహమ్మదీయులు నిలిచి వారిలో 10 మంది ఎన్నుకొనబడిరి. చాల ఫిర్యాదులు వోటు చెల్లవని రద్దుచేయుటకుల మితవాదులు గామమహమ్మదీయులొక్కమను శా. లి గను. లక్నోలో 15 మంది కాంగ్రెసువారు హిందువులు ఎన్నుకొనబడిరి. మితవాదులకు వోటు బహుళాధిక గా వచ్చినది. హిందువులలో కాంగ్రెసుకు చేరినవారొక్కరు మాత్రమే ఎన్నుకొనబడిరి. ప్రజలలో తీవ్రతమమగు మతాసాక్షులు ప్రచురించెను. ఆర్థిక గొప్పగొప్ప ఊరేగింపులు జరిగినవి. ఎన్నుకొనబడినవారిని పుచ్చు మా లా లం కృ తు ల గా వి యి చి స్వ రా జ్య ప తాకములతో నూరేగింపు జరిపిరి. ఎన్నికలు చేపు జరుగుననగా ఎన్నికలకు నిలచిన మితవాదులకు పండిత గోగర్గ వాధ మితగారు మితవాదము చేసిరి. ఎన్నికలు జరిగిన వాడు సాయంకాలము గొప్పరథ జరిగెను. ఆసభలో ఎన్నుకొనబడినవారిని ప్రకటించుచు రంగయ్యగారు గామవ్యసించిరి. “మామ మితవాదులపై త్వములేదుగాని జేకయులు గాంధీమహాత్ముని పరిశ్రమం ప లే ద ని లో క ము న కు వెల్లడించుట అనవరతమగుటచే మేము ఎన్నికలకు నిలచన లసిచ్చెమిది. ఇకముందు జేకమును మితవాదులే ఉద్ధరింపవలెనని శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు పలికెన పలుకులు నిరాధారములని మేము వెల్లడించవలసి వచ్చినది. ప్రజలు అసహాయాత్మకము పట్టిన బద్ధితీతులై యాహ్మదీని వెల్లడించుట మాకు విధియైనది. కాంగ్రెసు మహాసభ ఆధోగతి పాలై గోరి లో మా లి పోయిన దని డాక్టరు సుభాగారు పలికిన వాక్యములు వట్టి ప్రకృతులని మేము స్పష్టపరచవలసి వచ్చినది. లక్నోనగరమునాటికి పరీక్షవచ్చినది. వారు ప్రభుత్వసంఘములను త్రోసి పుచ్చి కాంగ్రెసు వారినే ఎన్నుకొనిరి. మహావిజయము కలిగిన తరుణమే అత్యధికవిజయమును మాపుటకు గూడ గెలిగిన అవసరము. మితవాదులికనైక తమ వర్తనములకు మార్పుకొని జేకేసి వత్తగడంగినవో వారికి మేము మహాపూర్వకముగ సత్కారక మొనంగెద మని రంగయ్యగారు సభలో నడిపిరి. (హిందూ.

కరాచీ అలవహాదు పత్రిక

సంపాదకుని అరెస్టు చేసిరి

కరాచీలో అలవహాదు పత్రికలో “లాసేతులో యుండి యాసుస్య మతమునకు విఠలు” అన రిక్తి అంశం ప్రకటించబడిన వ్యాసములు రాజద్రోహకరము అని సంపాదకుడు పోలీసులని అరెస్టుచేసిరి. కేసు విచారణ యూ నెల 29 వ తేదీని జరుగును.

డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోతిషుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి కేసు

డాక్టరుగారిని సగౌరవముగా నేడు వదలివేసిరి

కాకినాడలో నేడు కేసు కొట్టివేసిరి

డాక్టరుగారి స్టేటుమెంటు

నేడు (27 వ తేది) కాకినాడలో గోదావరి మండల కౌన్సిలు సంఘాధ్యక్షుడగు డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోతిషుల సుబ్రహ్మణ్యంగారిపైన తేబడిన కేసులో గోదావరి కలెక్టరేట్లో మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పెను. సాక్షులు మునుపటి చూడగా ముద్దాయి నేరము చేసినట్లు రుజువుకా లేదు గాన ముద్దాయిని విడుదల చేసితిని. అని మేజిస్ట్రేటు తీర్పులో వ్రాసి సగౌరవముగా వకటి వేసెను. నిన్ను కోర్టుకు వచ్చిన ప్రముఖులను మేజిస్ట్రేటు అగౌరవము చేయుటచే నేను ప్రముఖులందరినూ కోర్టులోకి రాలేదు. ఆవరణకు వెలుతులనే యుండిరి. కోర్టు హాలులో చాల ఆననములు ఖాళీగా నేయున్నవి. (తంతివార్త)

ప్రేక్షకుగారు ప్రేక్షకుల సగౌరవించుట

(స్వ కీ య వి లే ఖ రీ)

కాకినాడ, మార్చి 26:— నిన్న పగలు 11-15 గంటలకు కాకినాడ గోదావరి కలెక్టరేట్లో కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది. ప్రేక్షకులు, టం. ప్రకాశం, కా. వాగ్దేవరావు, బులుసు సాంబశాస్త్రి, గజపతి రామచంద్రారావు, కేశవరపు కామరాజుగారు మున్నగువారు న్యాయవాదులు లుండు తావున వచ్చి లక్షల గూర్చినియుండిరి. మరీ పెంపుమండి ప్రేక్షకులు క్రింక గూర్చినియుండిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు ప్రేక్షకుగారు వచ్చుచున్న వారిరాకను జూడక కాబోలు క్రింద గూర్చిని వారు కొందరు లేవలేదు. అందుచే ఆ దొరగారికి పట్టరాని ఆగ్రహము గల్గి “క్రింద గూర్చిని వారి నందరిని ఆవరణ గంటివేయుదు. మీ నందరిని కోర్టు ఆవరణనుండికూడ వెంటివేయుదు” అని పోలీసు గర్జిల్ ఇవ్వెట్లయ్యెను అట్లాపించెను. అందువలన క్రింద గూర్చిని వారిలో ఒక్కరినితప్ప తక్కినవారిని యాకస్యండిన వెడలగొట్టిరి. డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారిని మరల కారాగృహమునకు సాగనంపవచ్చినవారి తల్లిగారిని, భర్తవత్సని కోర్టులో నుండనిచ్చిరి.

సాక్షి విచారణ

నాల్గవసాక్షి పోలీసు పార్టుహండు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీమాణ్ కే. యల్. నరసింహాచారిగారు వాఖ్యాలమునిచ్చెను. 21-1-23 తేదీని అంతర్వేదిలో రక్షితమునాడు ముద్దాయి యిచ్చిన ఉపన్యాసమును, 21-2-23 తేదీని ఒంటిమామిడిలో ముద్దాయియిచ్చిన ఉపన్యాసమును, ఈసాక్షి మొదట ఇంగ్లీషు ప్రాస్యలిటిలో వ్రాసికొని పిమ్మట తెలుగు అక్షరములతో వ్రాసెను. ఆరెండు ఉపన్యాసములను కోర్టులో ఆయన చదివెను. అంతర్వేది ఉపన్యాసములో 14, 15, 16, 17, 18, 20 వాక్యములు ఆక్షేపణములు లని చూపించుటచేసెను. “నీతానగరములో భూమిటివున్న వేయటకు ప్రజలే బాధ్యులు. ఉద్యోగులు చేయుచున్న కార్యము లన్నిటికీ ప్రతీకారముగ పన్నులు చెల్లింపకపోవుటచే కర్షణము. పన్నులను చెల్లింపకుండుటకంటె వేర ఆయుధములతో పనిలేదు. అప్పుడు ఏచోరతనమైనను లొంగక తీరదు. కాని ప్రస్తుతము మనదేశము కాసనోల్లంఘనమునకు గాని, పన్నులను చెల్లింపకుండుటకు గాని సమర్థమై యుండలేదు. మన మహాయాతకుడు గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహముందు వున్నాడు. ఈ సంవత్సరము డిసెంబరులో కారాగృహములో నుండి కాకినాడలో జరుగును. ఈలోగా గాంధీమహాత్ముని మనము విడిపించవలెను. విడిపించులోగా నిరంకుశ ప్రభుత్వమును నిర్మూలించవలెను. కాసనోల్లంఘనము జరుపుటకు కొంతమంది సిద్ధపడువలెను” అని అంతర్వేదిలో ముద్దాయి నడివివరాలు సాక్షి చదివెను.

“ప్రభుత్వమువారి కార్యములవలన ప్రజలు అన్నములేక మాడి పోవుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగు లందరూ, తమఉద్యోగములను వదలివేయవలయును” అని ఒంటిమామిడిలో ముద్దాయి నడివివరాలు సాక్షి చదివెను.

అంతటితో ఫిర్యాదీతరపు సాక్షులు ముగిసెను. సాక్షులను ప్రశ్నించుటకు వాదించుటకునుగూడ ముద్దాయి అంగీకరింపలేదు. ముద్దాయి ఉపన్యాసములలో ఆక్షేపణములు లగు శంకరుల నన్నిటిని మేజిస్ట్రేట్లు ప్రాసిక్యూటింగు యిన్ స్పెక్టరు సహాయముతో వ్రాసికొనెను.

ముద్దాయి ఉపన్యాసములో ‘ఇన్నాల్వెంటు’, ‘బాన్ద్రా’ అను పదములకు తెలుగులో దివాలా అందుడు, అమాట చాల నీచమైనది, దీనివలన ముద్దాయి దొరతనమువారిని తిట్టించెనని స్పష్టమగుచున్నది. దివాలాగారు మంప మెక్కినపుడు బోక

వాడుడు వానిముఖమున నుమ్మిచేయుటకుగూడ పూక్కు గలదు. గానముద్దాయి ప్రభుత్వము నివ్వధముగ సగౌరవపడెను’ అని ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్స్పెక్టరు ఇర్రావ యే మేజిస్ట్రేట్ చెప్పెను. ‘యిక నీసాటికి మినాదము చాలను’ అని మేజిస్ట్రేట్లు వారిచేసెను.

“మీకేమి చెప్పెదరు? నేరము నొప్పుకొని తుమాపణ చేడదరా? ఇకముం దిట్టి ఉపన్యాసముల నియ్యమని భూచీకత్తు నిచ్చెదరా? అని మేజిస్ట్రేట్లు డాక్టరుగారి నడిగెను. నేటిదేమియును చేతు సవరములేదు. చేయదలచుకొనలేదు. అని ముద్దాయి చెప్పెను. అటులైన మీకేమైన వాఖ్యాలము నిచ్చెదరా అని మేజిస్ట్రేట్లు అడిగెను. 15 నిమిషములు గడువు గావలెనని డాక్టరుగారు కోరిరి. అందులకు మేజిస్ట్రేట్లు అంగీకరించెను. అట్లు 15 నిమిషములు గడవినపిదప డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారిట్లు వాఖ్యాల మిచ్చిరి.

వాఖ్యాలము

“దివాలానుగూర్చి ప్రస్తుతము దొరతనము దివాళాక్షిటిలో నున్నదనుట కెట్టి సంశయమునులేదు. భారతకాసనభలో ఆర్థిక సభ్యుడు నువ్వించిన నివేదికవల్లనే అది స్పష్టమగుచున్నది. ఇది జీవోపాచాన్ అభివృద్ధి (Rake's Progress) అని ఆయన నడిచెను.

(2) పన్నులు చెల్లింపగూడదను విషయమున గత సంవత్సరము జరిగినసంగతులను నేను చూచింది యిప్పుడది యెంత మాత్రమును సాధ్యముగాదు గావున దానినిగూర్చి యిప్పుడాల చించుటయే యనవసరమని చెప్పితిని.

(3) ప్రభుత్వపద్ధతిగూర్చి ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వపద్ధతిని మాట్టుటయే కారాగృహవారి ముఖ్యోద్దేశము. అందుకోరకే వారు పనిచేయుచున్నారు. నేనేకాదు. కారాగృహవా రెవ్వరైననుకొనోన ఊపిరి ఉన్నంతవరకును ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతిని ఆక్షేపింపక తీరదు. మే మిట్లు ఆక్షేపించుచునే యుండుము.

(4) వాలంటీరులను గురించి, గయలో కారాగృహవారు జేసిన తీర్మానము ప్రకారము వలంటీరులుగ జేయడని కోరెనమాట నిజము. అట్లుకొంటుట వారును, కారాగృహవారి కందరకును ముఖ్యవిధియై యున్నది. కొనకు నేను చెప్పదలచిన దేమనగా, యిప్పుడు నేను చేయుచున్నాకీ మీరీరితిగా ఆటంకమున కలిగించుట కారాగృహవారు చేయవలసిన సామాన్య దినకృత్యముల నన్నిటిని నిరోధించుటయే యగును. ఎవ రెట్టి అభ్యంతరములు గల్గించినను కారాగృహవారు తమ విధులను సోపానమున నేరేవురక మునరు.

నేను భారతమాతపట్ల నిర్మలమగు భక్తిగల పురుషుడనుటచేత యందులకు మీరు నా కెట్టికీడుచించినను, న నెట్టి కష్టముల పాలైసినను నేను వాని ననుభవించుటకు సిద్ధముగనున్నాను. నేను భారతమాతను చెల్లింపదలచుకొనలేదు” అని డాక్టరుగారు నడిచిరి.

‘మిమ్ములను భారతమాతకోరలేదు’ అని మేజిస్ట్రేట్లునడిచి, ‘దౌర్జన్యమును బోధించితిరా’ అని అడిగెను.

“నే నెన్నడును దౌర్జన్యమును బోధింపలేదు. కారాగృహ వాతెవ్వరును దౌర్జన్యమును బోధింపగూడదు. గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునుండి విడిపించుట కారాగృహవారి కందరికిని ముఖ్య విధియై యున్నది. కాని వారందులకు దౌర్జన్యవిరహితమగు రీతి నే పని చేయవలెను. దౌర్జన్యముకొంది గాంధీమహాత్ముని విడిపించుడని నేనెన్నడును చెప్పియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముని విడిపించుటకు గయకారాగృహ మహాసభ జేసినతీర్మానము ప్రకారము పనిచేయుదు. నిర్భావిధానమును సాగింపుడు అని మాత్రమే నేను బోధించితిని. ప్రభుత్వమువారి కార్యములవలన ప్రజలు అన్నములేక మాడుచున్నారని నేను చెప్పితిని నిజమే. ప్రస్తుతము దేశమునుండున్న దుర్భరదాదౌర్జన్యమునకు ప్రభుత్వమువారే బాధ్యులని నేను గట్టిగ నమ్ముచున్నాను” అని డాక్టరుగారు నడిచిరి.

కాకినాడ తాసిల్దారు

గ్రామోద్యోగులకు రహస్యపర్యటన

అందరు గ్రామాధికార్లు

కాక్ గోఆపరేషన్ ఉద్యమము విషయములోను, నినిలో దీసాటిడియన్న నిమిత్తం వాలంటీరుల స్వరాజ్యనిధిని పోగుచేయుటకుగూడించిన్ని గ్రామములలోనగే శత్రువులను మీటింపులను వెంటనే గ్రామాధికార్లు కనిపెట్టి తాలూకాలో రహస్యముగా ఉద్యమకర్తల పేర్లగూతం రిపోర్టుచేయవలెను. ఇట్టి సంగతులు రిపోర్టు చేయనియెడల గ్రామాధికార్లు కఠినశిక్షకు పాత్రులగుదురు. ఈఉద్యమములో ప్రాముఖ్యతవహించిన ప్రజలకు గాని గ్రామములకు గాని రెండవవంట నీటిసప్తయి మూడునంత త్వరమునవరకు నరునగా చేయకపోవుటయే గాక ప్రభుత్వంబు తీటిదరఖాస్తులనుగూడా గయకు మంజూరుచేయవలసిన తెలియజేయవలెను. ఈఉద్యమములో తుపాకీలె సెన్సెచార్లు గాని గంధకం బాచాసంకాచార్లుగాని ఉన్నయెడల వాకి పేర్లగూడా ప్రత్యేకించి మానోటియలోకి తీసికొనివచ్చెడి.

(సం.) వి. రామారావు

కాకినాడతాలూకా తాసిల్దారు అనుమతిని.

జబ్బులుపూరు స్వరాజ్య పతాకము.

ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొనుట

ఈనెల 18 వ తేదీని పోలీసువారు తీసుకొనిన పతాకము మరల నియ్యబడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను. ప్రజలలో చాల కలవర మేర్పడినది.

బెర్లినునందు భారత చిత్రరవలు.

బెర్లినులో (వయరంపము ‘కమర్షి నలునూన్’ నందు దీర్ఘచిత్రాధికానీ యప్రాగా (ద్రెక్టరు, ఇండోయూరోపు పేడింగు కంపెని బెర్లిన్) యిట్లువ్రాయుచున్నాడు:—

బెర్లిను యువరాజసౌధమున, భారతదేశపు నీటిరంగులతో వాయుబడిన చిత్రరవలు కేవలంగాలరీ యాజమాన్యమున ప్రదర్శింపబడినది. అచట నూతన భారతము సృష్టింపబడినది చెప్పవచ్చును. ఈ నేపథ్యము గ్యాలరీ ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిన ప్రదర్శనరవలులే ప్రదర్శింపబడినవి కొనును.

అభ్యుదయ కమారంగంబరీ, (కలకత్తా; చిత్రరవనిమర్శకుడు, తూపంతకు చిత్రకళ క్షతక సాహిత్యము) ప్రాసెసు వివాదకమార సర్కార్ (బెర్లిను) గాడ్ దయవలన ఇండోయూరోపు ప్రేడింగుకంపెని జర్మనీ చిత్రకళానికారణరవలు యెడుట భారత చిత్రరవలందు యెకల పనిని ప్రదర్శించుటకు వీలయెను ఈప్రదర్శన ప్రారంభ సమయమున కేవలము గ్యాలరీ ఆహ్వానించిన పత్రికాద్రవీకులతో చిత్రకళానిమర్శనంపాదకులకు డాక్టరు శ్రీనివాసరావు మాక్స్ ఆఫ్ఫర్కర్ మున్నగువారు లుండు.

జర్మనీ భారత చిత్రకళలకు ప్రసిద్ధింపవలకాక మిచ్చినందులకు భారతీయులెంతయి కృతజ్ఞులగునందుకులయును. ఈ ప్రదర్శనము ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఆగస్టుమాసముల జరుగును.

ఆ ప్రదర్శనము జూడవచ్చినవాళ్ళుగూడు చిత్రకళానిమర్శకులకు అనన్విద వాడటాగూడు వ్రాసిన రుటులులకూచి అసాధికారకటాగూడు ఎవరికీ అని అడిగినను —కమర్షి నలునూన్—

మోహిని తైలము

5 కులములు గల దీని 1-2 అణాలు 0-12-0 మౌరము

తామర తైలము

కామర, తీట, గజ్జికీ మంచిది తప్ప 1-2 0-5-0 మౌరము

అమృతాంజనం దీపో, మదరాసు.

ఆంధ్రప్రముఖుల వర్ణనము

ఆంధ్రజిల్లాలలో ఆంధ్రప్రముఖుల గ్రామాలు పేర్లు:

మార్చి 29 మొదలు 31 వరకు పశ్చిమకృష్ణా
ఏప్రిల్ 1 మొదలు 5 వరకు పశ్చిమ గోదావరి
ఏప్రిల్ 6 మొదలు 8 వరకు తూర్పు కృష్ణా
ఏప్రిల్ 9 _____ అనకాపల్లి (విశాఖ
వట్టణం జిల్లా)
ఏప్రిల్ 10 _____ బరహంపురము- ఉదయం
8 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు
కార్యసభ జరుగును.

ఏప్రిల్ 11 మొదలు 13 వరకు గంగాజిల్లా
ఏప్రిల్ 14 మొదలు 15 వరకు విశాఖపట్టణం జిల్లా
ఏప్రిల్ 16 మొదలు 20 వరకు గుంటూరు జిల్లా
ఏప్రిల్ 21 మొదలు 31 వరకు దత్తాత్రేయ జిల్లా పశ్చిమ
గంగాజిల్లా

ఏప్రిల్ 10 వ తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు
బరహంపురములో శ్రీయుత మల్లాది కృష్ణమూర్తి
పంతులుగారి మేడమీద జరుగును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు } అయ్యజేవర
సంఘము- బెజవాడ } కార్యదర్శి
26-3-1921.

కాలాడిపేట కాంగ్రెసుసభ

మహాత్మాని నిర్బంధపార్టీ కోర్కెనము

18 వ తేదీని యీ గ్రామములో వార్షికోత్సవము జరిగినది. ఉదయమున మహాత్మాని పట్టుకొని వచ్చి, శ్రీ కృష్ణా
నాదరాజస్వామి గారి కిట్టి అటవండి స్వరాజ్యతాకముతో
అగ్రామమును తిరుగుతూ ఆనాడు గూడ ఈ కోర్కెను జరిపిరి.
తరువాత స్వరాజ్యభిక్షకులతో వివాదములను 21-4-6 అను
తేదీన విశ్రాంతివలన 15 రూపాయలను దొరికినది
ఆంధ్రరాష్ట్ర 26-4-6 అను చెప్పి పుకారముల ఆంధ్రరాష్ట్ర
సంఘము కార్యదర్శి గారితో కలసి ముందుగా కిట్టిరి. ఈ
గ్రామసంఘము చెప్పి పుకారములను ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమున
కలసింపగా నేర్పరపడెనుగాన యీ మొత్తము 21-4-6
అను అసంఘమువారి కండ్లచేతులవలన వారుగారిని కోరి
తిమి. ప్రజలకు రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ఎవరను సరిగా
బోధింపక పోయినను వారు తాము తాముగూర్చి నిర్ణయము
నొసంగిరి. వారికి కేంద్ర బోధించి దొరికిన అధిక మొత్తము
లభించియుండును. వారుగారిలో మేముగారి ప్రజలలోపడులేదు.
సరిగా బోధించినవో నైకమత్యము అసంపాదన అస్పృశ్యతానివారము
మున్నగు కష్టములన్నియును లభించులన గ్రామ
సంఘాధ్యక్షుడు ఆర్. సి. కృష్ణచారిగారు మాట వ్రాసిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసునాయకుల రాజకీయము

శ్రీయుతులు ప్రకారం, నాగేశ్వరరావుగారు
వీరబ్రహ్మ సేతు చెప్పి పుకారములను 29 వ తేదీకి వారే
కర్మచారిగారు బెజవాడలో నుండును. కేపు (28 వ తేదీ) ప్ర
కారముగా నెల్లూరు వెళ్లెదరు.

వల్లభాయి పటేలు, బజాజుగారు

రంగూనులో సన్మానపత్రము

రంగూనులో శ్రీ యతులు వల్లభాయి పటేలు, బజాజు
గారు సన్మానపత్రము సమర్పించుట. ఉత్తమగారు మరి
తెలుగుమంది భారతీయ ప్రజలు శాస్త్రమున సంతకములు
చేసిరి. ఆ సభ ఉత్తమగారి ఆధ్యక్షతన జరిగినది. అసంపాదనము
జరిగినది. అసంపాదనము బజాజుగారు ప్రార్థనా సేవ చేసెను.
తరువాత కార్యకర్తలతో సభ వ్రాసిరి. పటేలు బజాజుగారు
ప్రభుత్వమున (ఆ, పేరు)

ఆంధ్రదేశ భారతీయకళా పరిషత్తు

ప్రథమ వార్షిక ప్రదర్శనము

రాజమహేంద్రవరమున ఈనెల 31 వ తేదీని జరుగును

నాయకుల సంచారము

మేడ పాడు

ఈనెల 24-వ తేదీ రాత్రి కాకినాడ తాలూకా మేడ
పాడునందు కాయతల పర్యటన కంఠర్పమున శ్రీయుత కాకి
నాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి వద్ద యువరాజ్యము
సీక్రీడ, ముడించుచున్నాడు.

సేతు మిత్రములతో సేతు మిత్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి
మునుగురించి చుచ్చుటకుల భాగ్యము గలిగినందుల కారం
దించుచున్నాడు. మనమందరమును గాంధీజీగారి యాదేశ
కానసారముగ కర్మకర్త స్వరాజ్య సంపాదనమునకు బూతుగొని
యున్నాము. స్వరాజ్యమున కర్మకర్త స్థాపించుటనకు యద
సమయము చేరినందున విశ్రమము చేయుచున్నది. కేరళమున
విడిచివేయబడిన తొమ్మిది విధమున కేరళాయత్యము
ములు తెలియజేయుచున్నది. గతించిన కాలమునందును కృ
యముగల కి న ఆ దా య ము ను ను ము ముగించుట
100 కోట్లరూపముల కొత్త కన్నుల కనరములైనది.
కాని కార్మిక అర్థము అయినది. అర్థముగల అర్థము
తెలిసినది. తెలుగులు ముచ్చటపడినది. ఆదాయపు పన్ను
మొత్తములను పన్నులను తెలిపినది. ఇటు తెన్ను
పన్నులను పెంచినను కృయమునకు దగిన ఆదాయము సమకూడ
కున్నది. ఈయెడ ఉత్పన్నమైన రెట్టింపు చేయబడినది. దీనివలన
అనాధాగృహముల ఉత్పన్నమైన రెట్టింపు చేయబడినది. పన్నుల భార
మును కలిపివలసినందున సమయము లేదు. ఈయెడ కలదని మనప్రతి
నిధులందరమును పూరించినను కాలిఫోర్నియా యర్థముగలదైంది.
కృయభారము క్రమముగ పెరుగుచున్నది. వారుగారి కర్మకర్త
మహారాజుగారి కిట్టి. ఆదాయమునందు 60 కోట్ల రూపములు
వైద్యముగల కృయమును మున్నది. విశేషభాగ మదాయము
సంయుగ వైద్యముగల కృయమును వినియోగపడుచున్నది. ప్రజలు చెను
అకోర్కె కట్టడం కల్పించిన పన్నులందు విశేషభాగ మదాయము
ములకును వైద్యకృయములకును వినియోగపడుచు కేరళాభ్యుద
యమున కలసింపగల కర్మకర్తలను వినియోగ పడనపుడు
సర్వకర్మ స్వరాజ్య స్థాపనాకరమును మొకందరమును విశ్రమము
చున్నది. స్వరాజ్య స్థాపనమునందు కాలయాపము జరిగిన
కొలదియును మన కృయముల వృద్ధిచెందుచుండును.

స్వరాజ్య మనగా నెరిగిన తెలియని వెదకరాకమున కి
లందుకు యాచితము మన కేరళాలో మనవ్యవహారములను మనము
చక్క తెలుసుకొనుటకుల స్వకర్మకర్త స్వరాజ్యము. అట్టి కర్మకర్త
రమునకు కేరళా మనవ్యవహారములను విశ్రమముచేయుచున్నది.
మనకేరళా నిపుడు పాలించుచున్న సిరీస్ కర్మకర్త కేరళా
ధ్యక్ష మేమునులేదు వారియొద్దకు పాముగ, నింపుకర్మకర్త
నను కర్మకర్తలను సమర్థములైనా. మనము స్వరాజ్య సంపా
దనమునకు కేరళాను ప్రయత్నములను విఘ్నములను ప్రతిఘ
టించుట గలిగించుట కిట్టి కర్మకర్త కేరళాను ప్రయత్నములను కేరళాను
మును. మొత్తము కేరళాను ప్రయత్నములను మన మన
నింపించిన కృయములను తెలుపుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్ష
కర్మకర్తలను కేరళాను ప్రయత్నములను మన మన
కున్నాడు. తరువాత స్వరాజ్యభిక్షకులతో వివాదములను 21-4-6 అను
తేదీన విశ్రాంతివలన 15 రూపాయలను దొరికినది
ఆంధ్రరాష్ట్ర 26-4-6 అను చెప్పి పుకారముల ఆంధ్రరాష్ట్ర
సంఘము కార్యదర్శి గారితో కలసి ముందుగా కిట్టిరి. ఈ
గ్రామసంఘము చెప్పి పుకారములను ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమున
కలసింపగా నేర్పరపడెనుగాన యీ మొత్తము 21-4-6
అను అసంఘమువారి కండ్లచేతులవలన వారుగారిని కోరి
తిమి. ప్రజలకు రాజకీయ విషయములనుగూర్చి ఎవరను సరిగా
బోధింపక పోయినను వారు తాము తాముగూర్చి నిర్ణయము
నొసంగిరి. వారికి కేంద్ర బోధించి దొరికిన అధిక మొత్తము
లభించియుండును. వారుగారిలో మేముగారి ప్రజలలోపడులేదు.
సరిగా బోధించినవో నైకమత్యము అసంపాదన అస్పృశ్యతానివారము
మున్నగు కష్టములన్నియును లభించులన గ్రామ
సంఘాధ్యక్షుడు ఆర్. సి. కృష్ణచారిగారు మాట వ్రాసిరి.

మన సోదరులు పడుచున్న పాటు మొకందరమున తెలిసి
యే యున్నది. ఇట్టి కృయములను కృయమున స్వరాజ్యమున
స్థాపించుట మనకృయము మున్నది. కరుణామూర్తి గాంధీ జీ
మన కృయము మన కృయములను వినియోగపడుచున్నది. కృయమునకు
బూతుగొని. ఆయన కలసింపించిన సాధన మనకృయమున
ము. ఇది కాలిఫోర్నియాను సాధనముగాని పాపాపాపములను వాడు
కర్మకర్త కృయముగలదు. కాలిఫోర్నియాను బోధించిన
గాంధీజీగారి కృయములను యదరూపమునందు నిర్బంధముల ననుభ
వించుచున్నాడు. గత సంవత్సరమునందు 30,000 కేరళా
జిల్లా నిర్బంధముల ననుభవించిరి. మొత్తమునకు
మును సాంబముగల గారు సాంబముగల కర్మకర్త
శ్రీ కృష్ణ బస్వరాజ్యమునందు నిరసిచియుండిరి. సాంబ
మూర్తిగారును ప్రకారముగాను వారి కృయముల కేరళా
కేరళమున కిట్టిగారి. వారికలసింపిన కృయమున కేరళా
సంపాదనమున కేరళాను మొకందరమున కేరళాను మొకందర
యను. మొకందరము 1921 సంవత్సరమునందు గల యుత్సాహ
మిపుడు లేదని నిరూపించుచును బోధన ననుభవించెను. మొ
కామము సాంబముగల గారికలసింపిన కృయములను కేరళా
దంతముల గలదు. వారి కృయములకు మొకందరమునకు
స్వరాజ్య సంపాదనము సాధనముగా గలదు.
గతము కాంగ్రెసు నిర్బంధించిన విధానము ననుసరించి
మేమిపుడు తెలుసు స్వరాజ్యభిక్షకుల కృయములను సభ్యుల
ను కేరళాను కృయములను మొకందరము యధాశక్తిని
స్వరాజ్యభిక్షకుల సహాయమున కేరళాను వాలంటి జరుగుగ కేర
ళాను స్వరాజ్యసంపాదనమునకు గాంధీజీగారి వినియో
గమునకు. దొడ్డుదొడ్డున కృయములను. మొత్తముగల భార
తీయులు కలసింపినపుడు సాధనముగాని కార్యము లేదు. కేర
ళాను దంతముల ప్రకారము విషయములను నిధులను మొ
యూత్సాహము విశ్రమముచేయుచున్నది. లభికారుల నిధులను
లను ఇతరుల నిరూపించుచు మొత్తము చేయకను కార్య
కర్తల కృయములను సాధించి స్వరాజ్యసంపాద
నమున కేరళాను కృయములను.

జార్జి జోసెఫ్ గారి లేఖ

ద్రవిడరాష్ట్రమువారికి హెచ్చరిక

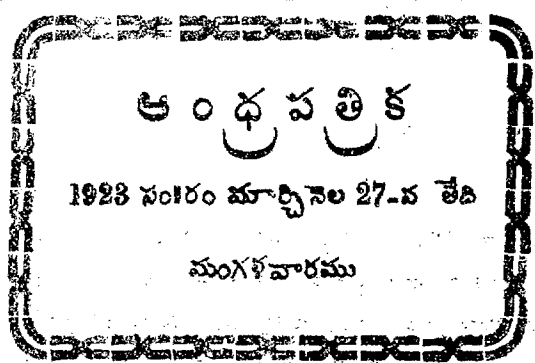
“స్వరాజ్యమునకు, అంధీకారమును మార్గరసము, గత
లో మహాసభ వారు విధించినదియు గూడ అంగీకరించుట. బెజ
వాడలో తీర్మానించబడిన రీతిని ప్రజలు కార్యముల నెరవేర్చి
ఈ 1921 లో ప్రయత్నము సఫలమైంది. తాను వారి కిట్టి
యెలా కార్యములను నెరవేర్చి స్వరాజ్యమునకు ముందు కాల
రనిచుచున్నాడు తనకు సమర్థములైనాడు. ఎవరనగా ఏమి
చేయగలిగియున్నది ముఖ్యముగాను. చేయకలిగియున్న
యెదురు, దీక్షయును, అధికారమును, ప్రభుత్వమును, కట్టు
బాటును, మాత్రమే ముఖ్యములు 1921 లో నెరవేర్చుట చేసి
తెలు గాని పిమ్మట నది మరల కేరళాను పోయినది. గత
జిల్లాల నేతుల బంధన మిపుడు నకు సరిగ్గా ఇక
నిపుడు కేరళాను కేరళా అందరికి తెలిసియున్నది. కట్టు
బాటులను సంఘములను మరల కేరళాను చేయవలెను 25
లక్షల రూపాయలను 50 వేల మంది కలసింపించు సమర్థము
వలెను ద్రవిడ రాష్ట్రమునందు గూడ తమకుండు పనిని
రాష్ట్రమువారు నెరవేర్చవలెను. 1921-1922 సంవత్సరములలో
మనకు కలిగిన అనుభవములకు కాల మేముకలగును. కర్మకర్త
మరల సంఘము ప్రాసంగ్యముగను. అపుడు మనము కాంగ్రె
సమునకు నిలగును. అదిఎట్లు నడచునని తెలియును విషయము
కాని ఉత్పన్నముగలదును ముఖ్యమైన కృయములను రానున్నా
ది. కలసింపించుట సన్న మార్గము కేరళాను కలసింపించు
గాని (కానీ) (హిందూ)

రుద్ధిరొద్దరి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందాదార్లకు వీ. పీ. ఆ. కలెక్షన్ల ప్రారంభించితిమి. నెంబర్ల వారీగా రోజు కొంతమందికి రవాణా ఖాతాబడు చుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకును, దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువచందాదార్లకును ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతి సంచికకు తపాలవ్యయము 0-4-0, ముద్రాధర్మ రుసుము 0-2-0 లెగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా యద్యయమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.

వ్యవస్థాపకుడు.



ఆత్మగౌరవము

సామాన్య శాసనసభవారు స్టేటుకౌన్సిలు సభా తీర్మానమును నిరాకరించి, ఉప్పు పన్నును త్రోసివైచి తమ గౌరవమును నిలుపుకొనిరి. రాజప్రతినిధిగారి సీఫార్సును వీ రంగీకరింపరయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యుల కోర్కెను మొదలంట నిరాకరించుచున్నది, వీ రింతకన్నను జేయదగినది చేరులేదు. ముం జేమి జరుగును? రాజప్రతినిధిగారు తమ సర్టిఫికేట్లు అధికారము నుపయోగించి, ఉప్పుపన్నును నిలువపెట్టెను. తేక స్టేటు కౌన్సిలుసభ యొక్కయు శాసనసభయొక్కయు జాయింటు సమావేశమును కూర్చుపెట్టెను. రెండవ మార్గము ననుసరించెద రని తోచును. ఏసంగతియు నేటిసాయంత్రము తెలియును. నిరంకుశాధికార మంతరించెనని, కెలమసభప్రభువుగా రిటీవల చెలిపియుండిరి. శాసనసభవారు వలదనిన పన్నును పునరర్థించుట, నిరంకుశాధికారము తొలగి నందులకుచిహ్నము గానెరదు. టైముఆఫ్ ఇండియా పత్రిక నూచించినట్లు, నిరంకుశత్వము తొలగ లేదు. సంస్కరణవిధాన మందుకు తోడ్పడనేరదు. ప్రజల వజ్రసంకల్పమువలన గాని, నిరంకుశత్వము స్వరాజ్యమునకు చోటియజాలదు. సామాన్య శాసనసభలో జరిగిన చర్చబట్టి అధికారులు తమకు గల నిరంకుశాధికారమును సామాన్యాధికారముక్రింద భావించుచున్నట్లుల దోచును. ఇందుకువీరిని నిందించి ప్రయోజనములేదు. జాయింటుకమిటీవారు తమరిపోరునందు, ఈసంగతిని తేటపరచిరి. ఈవిషయమును మిలేవాదపాదరు లింతవరకును పాటింపకుండుట, వారిలోపమేగాని అధికారులలోపముగాదు. ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కర్హులనియు, వారిని అధికారులు తిరిగి చేయవలయు ననియు, సంస్కరణశాసనపు ముఖ్యద్దేశము. ఏయే యంతరములందు, ఎట్టి స్వపరిపాలనమును ప్రసాదింపవలయునో నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటు సభవారే కర్తలు. అందుచే శాసనసభవారు జేసిన తీర్మానములను నిరాకరించుటకు అధికారులకు సహజమగు హక్కు కలదని, వారుతలంచుట వింతగాదు. సర్టిఫికేట్లు అధికారము, అసాధారణాధికార మని వా

రెంచుటలేదు. వివేకములేని పిల్లలను మందలించుటకు, సర్టిఫికేట్లు అను కోదండ మవసరము. ఇట్టి యధికారము నుపయోగించుటవలన, సంస్కరణములు భగ్నమగుననట వెట్టి యని, హెయిలిగారి తలంపు. ఈయధికారములు తమకు, నిశ్చయముగ గలవని, నిరూపించుటకు హెయిలిగారు తంటాలు పడిరి. ఇకనయినను సత్యమునుగ్రహించుట మిలేవాదపద్ధతము. తేనిపోనియాశల బెట్టుకొనుట యనర్థదాయకము. ఇట్టియధికారము చట్టవిరుద్ధముకాదని హెయిలిగారు ఖండితముగ బలికిరి. సంస్కరణములను జాగ్రూకతతో పరిశీలించినవా రీసంగతిని వెనుకనే గ్రహించి, సంస్కరణములు నీరుగాని కొబ్బరిగాని తేని పిశాచ నారికేళముల బోలిన వనియు, వానితో శ్రమపడుట వృథాయాసమనియు, వానిని పరిత్యజించి ఫలప్రదమగు మార్గముల ననుసరించుట శుభదాయక మనియు, తేటపరచియుండిరి. కాని, సహకారపక్షమువారి కీసత్యము చెవిదూరదయ్యెను. హెయిలిగారు చెలిపిన సంగతులబట్టి యయినను, సంస్కరణముల నిజస్వరూపము వీరికి గోచరించుచో, శాసనసభలో జరిగిన చర్చవలన ఉపయోగముండును. తామును తమ స్నేహితులును సంస్కరణములు నిజమగునవనియు, ప్రభుత్వమునకు గల అసాధారణాధికారములు అనుబంధానికి రావనియు, ప్రజలకిదివరకు చెలువుచుంటిమని జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు పలికిరి. కాని, సామాన్యపరిపాలనలో గూడ నియధికారముల నుపయోగించుటచే, వీరినమ్మకముగూడ చెడిపోయినది. బిసెంటుగారి సిద్ధాంతమును ఇదియే. దీనిని నిరాకరించినవారు, సంస్కరణముల మూలార్థమును గ్రహింపనివారిక్రింద పరిగణింపబడిరి. నిజము నిలుకడమిదగాని తెలియదు. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు తుట్టుతుడకు సత్యమును గ్రహింపగలిగి నందులకు సంతసించెదము. బిసెంటుగారుగూడ గ్రహించెదరా? సంస్కరణములు నిరర్థకము లని మిలేవాదాలుకనుగొనెదరా? వీడలకు ఉప్పుపన్నును హెచ్చు జేయుటవలన కష్టము గలుగదని, ఫర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు కనుగొనెట. వీరి బుద్ధిశక్తిలత నెంతని కొనియాడవచ్చును? ఆంగ్లో హెండువసభ్యులు ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటలో దిట్టలు. ఇంతకాలమునుండియు, ప్రజాసామాన్యమునకు తామే నిజసంరక్షకుల మని వీరు విజ్ఞప్తి గుచుండిరి. ప్రజాసామాన్యమున ప్రబోధము గలుగగనే, వారిపుడు తమవెనుకటి వాదమును అంతగ ప్రతిపాదించుటలేదు. ఉప్పు పన్నువ్యవహారము, దేశమున కొక గణపాతమును నేర్పుచున్నది. తమ యాశయములు త్వరితముగ నెరవేరవలెననిన, ప్రజలు తమప్రజామాధారపడి కృషి నలువలయును. పరుల యనుగ్రహమునకే వేచి యుండి లాభములేదని స్థిరపడినది. సామాన్య శాసనసభ్యులు తమవెనుకటి నిర్ణయమును సమర్థించి, రాజప్రతినిధిగారి బెదిరింపునకు లొంగక, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇంతటితో వారి ధర్మము ముగియలేదు. ఉప్పుపన్నును ప్రభుత్వము వారు ఖాయపరుచుట నిశ్చయము. అట్టితెరి, శాసనసభ్యులు తమ కడవులకు రాజీనామానిచ్చి, తమ యశస్సులని క్రియారూపము చాల్చజేయుట ముఖ్యము. ప్రభుత్వమునందలి హెండువసభ్యులు రాజీనామా నియవలయునని, న్యాయాధిపతిక పైతము ఇంతకుమున్ను హెచ్చరించి యుండెను. ప్రజలు తమ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచు, ఆత్మశక్తి నెట్లు వినియోగింతురో, దాని ననుసరించియే దేశాభివృద్ధి కొనసాగుచుండును. మిలేవాద లీతరుణమున నూతనమార్గము ద్రోక్కి, దేశాభివృద్ధయమునకు తోడ్పడెదరుగాక!

పైన్యము : హైందవోద్యోగులు

భారతీయుల పటాములకు ఎనిమిదింటికి మాత్రము హైందవోద్యోగులను నియమించి వారి శక్తిని పరిక్షించు కు పైన్యాధికారి యంగీకరించెను. ఇందువలన నఖండలాభము, చేకూరు నని శాసనసభ్యు లువ్వెల్లారుచుండ, నిజము మెల్లగ బయల్పడెను. ఈ ఎనిమిదిపటాలములకు హైందవోద్యోగులేర్పడునప్పటికి 25 సంవత్సరములు కట్టుకొని అధికారులు చెలుపగినే, సభ్యుల కాశ్చర్యముగలిగెను. ఈపని పూర్తియైనగాని, మిగిలిన పటాలముల సంగతి యోచింపరు. పైన్యమునందు హైందవోద్యోగులను హెచ్చుగ నియమించునప్పటికి కనీస మొక శతాబ్దముయినను పట్టవచ్చును. స్వపరిపాలనము లభించుటకు ముందు ఉన్నతోద్యోగులు భారతీయులవరము గావలయు నని వలికెడి మిలేవాదాలు ఎంతకాలము వేచియుండినవలెనో యూహింపవచ్చును. పైన్యాధికారి గావించిన పైసూచనను సయితము, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికలో లెట్టి నెంటు కలనల్ రెపింగుటనుగారు నిరసిం చిరి. ఇంతటివిశ్వాసుగుమార్పు గావించుటకు పూర్వము, పార్లమెంటుసభయొక్కయు, మంత్రీవర్గముయొక్కయు, సార్వభౌమునియొక్కయు అనుమతిని బొందవలయునని వీరియుద్దేశము. హిందూ డ్వాజ్ శేషమున కెన్నటికయినను హైందవపైన్యముండుట యసంభవమని వీరు భావించుచున్నారు. భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హులే గడించుటకు ఇంకొక శతాబ్దము గడువుండగనే, వారికి స్వపరిపాలనము వాగ్దానము చేయబడెనట. రెపింగుటనుగారు యావప్రకారము, భారతీయుల కీతరమున స్వపరిపాలనము లభింప వీలులేదు. హైందవోద్యోగులను నియమించుటగూడ వీరికి సరిపడదు. బ్రిటిషువారు లేకుండ హిందూ దేశమును ఎన్నటికయినను రక్షించుట యసంభవమని వీరిభావము. ఎక్కటికిని బ్రిటిషువారు హిందూ దేశమునకు బ్రస్టీలుగ నుండవలెను. భారతీయుల నెన్నటికిని, మరియొకరు నడిపించుచుండవలయును. స్వేచ్ఛవారి కెన్నటికిని బనికీరాదు. భారతీయుల కొకవేళ కొన్నిసౌకర్యముల నియదలచినను, రెపింగుటను బోలువారు పానకమున పుడకలవలె నట్లు పడుచుండురు. రెపింగుటనుగారు ఇండియామంత్రి యగు పీలు ప్రభువుగారికి సలహానిచ్చిరి. ఇక ముందు పార్లమెంటు సభవారి యనుజ్ఞ లేనిది, హైందవోద్యోగులను నియమించుటకు బూను కొనగూడదని రెపింగుటనుగారు హితమొసగిరి. క్రొత్తపటాలములను సరిహద్దు యద్ధమునంధు పరిక్షింపవలయునట. ఈ పరిక్షి పల యవసరమో తెలియదు. ప్రపంచమునందన్ని భాగములలోను అహవభూమియందు బ్రిటిషువారికి దిగ్విజయ మొనర్పజేసిన హైందవ పైనికులు నేడు కొరమాలినవారగుచున్నారు గాబోలు! వీరిదృష్టిలో హైందవుల యోగ్యతగాని అయోగ్యతగాని ముఖ్యపశ్యగాదు. వర్ణవ్యవస్థయేముఖ్యవిషయమగుచున్నది. పీలు ప్రభువుగారు తమ యుద్దేశమును అసందిగముగ వెల్లడి జేయుచున్నారు. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగనిది, ఇతర ప్రశ్న లన్నియు దీరునటల గనుపింపదు. ఎంతకాలము వేచియుండినను, హైందవోద్యోగులను అధికారులు సఫలపరుతురని తలంచుటకు వీలుండదు. వీరి యనుగ్రహములకు వేచియుండక, భారతీయులు వారి ముక్తిని వారే సాధించుకొనుట యుక్తము.

భారత శాసనసభ

మ 2-8-0 ఉప్పుపన్ను రెండవవారు నిరాకరింపబడుట

సర్. హాయిలీ:—చట్టమునందలి ప్రత్యేకాధికారము లెందు కనుకొంటిరి?
కాగితములపై నుంచుకొనుటకు గాదు

అధికారసభాగృహ ప్రజాప్రాతినిధ్య శాసనముల తొలగించుటకు

అధికారశేఖర సభ్యులు:—సంస్కరణలు నిజము లని ప్రజలకు బోధించితిమే!
ఇప్పుడు తలచెత్తుకొని వారిని దుర్బుధులు వెళ్లు పెట్టు?

శ్రీ 27 మార్చి:— స్టేట్ కాన్సిలు నందిననున వార్య దర్శి అప్పెంట్మెంటు ఈ పన్నుపన్ను నిరాకరించిన ప్రకటించెను. విషయమును రాజ్యప్రతినిధి విచారించుచున్నాడు. ఫలితములు ఈ సాయంత్రము 5 గంటలకు సభ్యులకు నివేదింప బడును అని కుక్కుగాన దెలిపిరి.

శ్రీ 28 మార్చి:— భారత శాసనసభ వారిది ననున తిరిగి సమావేశమైరి. ప్రేక్షకుల గాల్గొని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాల్గొనిరి (క్రిక్కిరిసియుండెను. సభా ప్రారంభము తిరిగి సభ్యులు మౌనము గలరు. తరువాత క్రమముగా వీరసంఖ్య ఉద్ఘాటయ్యెను. స్టేట్ కాన్సిలు వారి మోదించిన విధమున ఆర్థిక బిల్లు సంగీకరించి ఉప్పు పన్నును ద్వీగుణ మొనర్చుటకు ఆ గీకరింపవలసినదని రాజ్యప్రతినిధి గారు గావించిన శిఫార్సును చర్చించిరి. తుదకు సభవారు, ప్రతిపక్షనకు ప్రతిపక్షమునకు రెండుగురును అనుమతముగ 47 గురును నమ్ముతున్నారని సభకు రాజ్యప్రతినిధి శిఫార్సు నిరాకరింపబడెను

ఆర్థిక బిల్లు

సర్. బెసిల్ ట్రాక్టెట్టు

ప్రత్యేక శ్రమల యంత్రము ఆర్థిక సభ్యుడు, స్టేట్ కాన్సిలు వారిచే సవరించబడిన ఆర్థిక బిల్లును విచారించవలసినదని వలెనని ప్రతిపాదించెను. సభవారు చాలము ఖర్చును సాధిక సమస్య యందు తీర్మానమునర్పించుచున్నదను విషయము గమనింపవలెను. ఉప్పుపన్నును ద్వీగుణ మొనరించి అదానమును ప్రకటించినది లోటును పూర్తి చేయుటయే లేక లోటును పూర్తి చేయుటందేమిద ముటయో యనిమాత్రమే సభవారు నిర్ణయింపవలెను. ప్రధాన వార్తాపత్రములయందలి ఒక వార్తాపత్రము ఈ యుద్ధపన్నును నిరసింపచున్నది యందుండెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక విభాగ సంపాదకుడు లోటు పూర్తి చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గావించు ప్రయత్నములయందల వ్యాపారసంఘములవారు సానుభూతితో నుండెననియు రాజకీయ కారణములచేతను మనస్సునకు బుచ్చించింపవలయు మాత్రమే ప్రతిపక్షము వారి నెదుర్కుచుండెననియు (వాసెను. రాజ్యప్రతినిధుడు ప్రభుత్వమువారు గావించు బుణమునకు విశేషముగాగ నడ్డీ లేదు ప్రస్తుత ప్రభుత్వ అవత్యయ నట్టికను పూర్తి చేయుట చేయబోవుట ల వై నాధార పడి యుండును. అని అతడు వ్రాసెను. లోటు అట్లే యున్నందున బుణమువారు విశ్వాసము తగ్గును. ఆర్థిక విషయములందు ప్రత్యేక శాసనముగల ఈ సంపాదకుని మాటలకు విలువకొనకలెకా. ఈపన్ను నిరసింప ప్రధాన సంపాదకీయ విశేషమని మాటలను విశ్వసించవలెనా? లోటును పూర్తి చేయవలెనని సభవారే. కగ్రీవాధిప్రాయముతో నుండిరిగాన సభవారూ యధిపాదులు నెట్లైనను ఆచరణయందు బెట్టవలెను. మనమందరమును ఏకమై ఒక్కచక్కనే సాగించెదము గాక, అట్టి ఏకచక్రాలను లభించు కొన్ని లాభములు, అట్టి వివరతలని యెడల నుండవలెను. అట్టిచక్రాలను ప్రభుత్వమువారికి లభించు మనశ్శాంతియు యాత్మసామను వేమవిధమున నుండవలెను

ప్రతిపక్షమును ఓటునకు బెట్టడము అంగీకరింపవలెను. తరువాత, కాన్సిలువారిచే సవరింపబడి అంగీకరింపబడిన ప్రకారము ఆర్థిక బిల్లును సమర్థించవలెనని ప్రతిపక్షమున వై చర్చించెనెను.

“తలలువాల్చుకొని సంస్కరణలు

పూన్యములని యొప్పుకొన వలెను”

యమునాదాను ద్వారకదాసు

భారత ప్రజాప్రాతినిధ్యమున దెబ్బ పడ ఈ జేతముని కిది యొక్కటియే. ఈ సభవారైనను అత్యగౌరవమును నిలబెట్టు కొనవలె నంటే సభవారు తా మిదిగల కొనవలెన పరిష్కారమును తిరిగి పునర్విమర్శనకంగీకరించి, వై సభవారితో నేకీభవింపవారు.

[రంగారామిగారు:—రెండవసభ(సభ్యులు) రాజకీయ, ఆర్థిక సమస్యలను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ విడదీయు చుండుట

విచారకరము. ఉప్పుపన్ను వెన్నెనజేసి లోటును పూర్తి చేసి యిది జేతమునకు గొప్ప ఆకాంతియొద్దగించి ప్రభుత్వ ఆర్థిక బిల్లుని తానుమోసరించి జేయును. కాగితములో పూర్తియైన ట్టున్నను యదార్థత తి దానికీర్తించుకొనుండును. వెన్నెనజేసి ప్రకటించెను ప్రభుత్వమువారు గుణపాతముల నేర్చుకొని, వారతజేతమున ప్రతి మనీషియు నిరసింప నీ పన్నును విధింప యందుగాక. ఈ సభవారి సహాయముచే, కాంతిని ఇటీవలనే వెన్నెనజేసిరి, ఇంతలోనే ప్రభుత్వమువారు తానుమోసరించిన పట్టులను మరచిపోయి, తిరిగి ఉప్పుపన్ను రూపమున ప్రతి పక్ష క్రియంకును విప్లవ తీ జములను తీయుచున్నారని నేను ను నాన్నే హేతులును, సంస్కరణలు యదార్థములనియును, గొప్ప హక్కులు లభింప యొన్నదనియు ప్రజలకు సచ్చజెప్పి, సంస్కరణలను నిరాకరింప కల్గెముగనొనర్చిన ప్రత్యేక అధికారములు కాగితములమీదనే నుండునుగాని యెన్నడును ఆచరణయందు బెట్టబడనని బోధించిమి కాని ఈ ఉద్ధికారములను ప్రభుత్వమువారు సామాన్య సభ్యులందు బాడ నుపయోగించుట విచారకరముగ నున్నది. ఇప్పుడు మేము సిద్ధుడేవలయు వాల్చుకొని ప్రజలయొద్దకు జరి ప్రభుత్వమువారు యధికారములను సామాన్య సందర్భములందు బాడ నుపయోగించుచున్నారని యంగీకరించి, సంస్కరణలు సభ్యులను వెన్నెనజేసవలసినదనియు, కన్నాటు ప్రభుత్వము, నేనుకటి రాజ్యప్రతినిధియు, “నిరంతర పాలనము నిడదవేయుట” అని అభ్యయ మొనరిరి. కాని సభయందు దక్షిణసంఖ్యకుల సభ్యులమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రభుత్వమువారు రిపన్నును విధింప నిశ్చయించుకొనినపుడు ఆసరిపాలనమే తిరిగి అంతకంటె సభికముగ ప్రత్యక్షమయ్యెను.

సర్. కాంటెలురోడ్డు

చట్టవిషయక క్లిష్టస్థితికి విచారించి, బీదలకు ఓట్లనొసంగు సభికారము లేకపోవుటచే ఈ సభయందెవ్వరును బీదలవతి నీయును నుండవలెను బీదలతో మాట్లాడిమాత్రమే వారియభిప్రాయముల చెలిసికొన వలెను. నేను కొండెరితో మాట్లాడితిని. ప్రభుత్వమువారు పన్ను చేయుటచే ఉప్పుఖరీ దెబ్బకొను నీయున్నదని వారికి దెలియదు. గర్భలు ఎక్కువలభము గాని భర సభిక మొనర్చి రి వారి తలలంపు. విషయము చాల తక్కువలగుచే బీదలు యకాణాపాక్షిక కట్టాటుకు వెళ్లుటలెను. (సభ్యులు) ఇది బీదల అభిప్రాయములు. లోటును పూర్తి చేయుటందేమిదమని బీదలకు చాలవచ్చును. అందువలన రూపాయికి కొనుబడిక క్లి తగ్గును. అది బీదలకు అపారముకరము. లోటును పూర్తి చేయుటపోవుట, ప్రభుత్వమువారు గావించు బుణముల వడ్డీ బాధకమగును. ఉప్పుపన్నుకు ప్రత్యామ్నాయముగ మరేమార్గమును లేక పోవుటచే ప్రభుత్వమువారు పట్టినట్టిగాని కలహాపిశాచముచే గాదు. వేలేపన్నె వైవాధియంటే ఇక తలపన్ను విధించుట కెన్నింపవలసియుండును. ఇందుచే ఉప్పుపన్ను అంగీకరింపవలెను. స్టేట్ కాన్సిలు గూడా శాసనసభయొక్క భాగమే ఆ భాగము వారి నూచనను సభివారింగీకరించి పరస్పరగౌరవము జూపుకొనవలెను.

శ్రీమగిరి అయ్యరుగారు

నేను రాజకీయముల ప్రవేశించినప్పుడు మొట్టమొదట ముఖ్యమంత్రి విషయము “ఉప్పుపన్ను పన్ను వేయుట పాపకార్యము” అనునది. నేనీ భావమును విడదాడలేను. సభవారు అత్యగౌరవము నిలుపుకొనవలెనంటే తమవేతకటి పరిష్కారమునే బలపరచవలెను.

సర్. మాంటాగు వెబ్బు

గవర్నరు జనరలుగారి నూచనను, కాన్సిలువారి సవరణలను నిదిర్చుచు ప్రభుత్వమువారి దిబ్బులను విచారించెను. ప్రభుత్వమువారు చాల అపాయములతో గూడినట్టి అపరాధిని మైట్టి

యు సంస్కరణలకు భంగకర మైనట్టియు మార్గము నవలంబించు చుండెరి. మించిపోకముందే ప్రభుత్వమువారు క్షయనశములను సర్దుకొనవలెను. కానాటు వెన్నెనజేయ ప్రభుత్వమువారు మొదటి శాసనసభను దెరచుచు ఒక శకముపోయి నూతనశకము వచ్చి నదని నుడివిరి. ఆర్థిక భుక్తుడు, మొదటి బడ్జెటు యుపశాసన మునందు, ఇకమీద ఆర్థిక క్షయనశముల బాధ్యత శాసనసభవారు వహింపవలసియుండెనని నుడివెను. ఇకన్నియు అర్థములేని, ఆదంబరపదములు గావు. మొదటి రెండువత్సరములందును శాసనసభవారు రిపన్ను విషయములందును పన్నుల సభిక మొనర్చుకంగీకరించిరి లైలు, రిపొలాతోస్తాపన్నులు, అదానపుపన్నుల సభి, మొనర్చిరి. గతవత్సరము సభవారు చాల నూతనపన్నుల కంగీకరించి, ఉప్పుపన్నును నిరాకరించుచు, ప్రభుత్వమువారు తగ్గించి ఆ యవ్యయముల సమ మొనర్చుకొనవలసినదని నుడివి నుండిరి. (ప్రభుత్వమువారు, ఇందికే ప్రసంగు తగ్గించుటవల్ల ఆచరణ లోనికి వెట్టపాలకపోవుట దురదృష్టము. అందుచే తాత్కాలిక ముగమాత్రమే ఈ స్వల్పలోటు గలిగెను. ఇతరశాఖల అదానము అంచనాల యందు ఆర్థిక సభ్యుడు ఉత్సాహమును గన్ను రచి తాత్కాలికముగ నుండినైది గు మతి ప నున్న, శాస్త్రాపన్నుల వై రూపాయకి అర్థము నొప్పున సర్ చార్జీని విధింప సంగీకరించినయెడల లోటు పూర్తియయ్యెడిది. ఈ మంచిమార్గము ఎన్నిటిని ఆర్థిక సభ్యుడు నిరాకరించి, ఉప్పుపన్నును ద్వీగుణ మొనర్చుటవైసనే వట్టుకట్టెను.

నిజముగని లోటుగాదు

ఈ పన్ను ప్రభుత్వము, ఆర్థిక సభ్యులతో జూచినయెడల అనావశ్యకము. రాజకీయ సభ్యులతో జరిగించినయెడల ప్రజల యందు ప్రభుత్వముపై ద్వేషమును ప్రబలజేయును. (విను వినుడు) ఈలోటు నిజమగునది గాదనియు, ఉన్నను తాత్కాలికముగ మాత్రమే యనియు నిరూపించితిని. దీనిని పూర్తి చేయుటకు, ప్రజాప్రతిపక్షములకు పన్నును విధించుటకంటె వ్యయమును తగ్గించుటయే మంచి కాని ఇందువలన భారతదేశ క్లిష్టత వై విడదీయులందు విశ్వాసము తగ్గునని నుచువలెను. ఇందెట్టి సత్యమును జేదు. నాకు ఆర్థిక విషయములందును, వాణిజ్యమునందును, రైల్వే, నాకా వ్యాపారములందును చాలా వత్సరముల మా నేడకునండి ఎంతో అనుభవము గడించి ఇట్లు నుడువుచుంటిని. ప్రపంచములో భారతదేశపు పలుకుబడి మొదటి తరగతిది. (వినువినుడు) గొప్పనాన్నలోటు గలిగిన వత్సరములందే మన పలుకుబడి కెట్టి చిట్కమును గలుగలేదు. అప్పుడున్న రాజకీయ ఆకాంతిగూడ ఇప్పుడెదిగిపోయెను. ఇప్పుడు పంటలు బాగానున్నవి అందుచే నిట్టి భయమున కెట్టి కారణమును లేదని భృతముగ దెబ్బపుచున్నాను. భారతదేశమునకు, ఆసియా అమెరికా, యూరపు ఖండములందలిని చాల జేతములకన్న యధికమగు పలుకుబడిగలదు. ఇంగ్లండుకంటె నెక్కువ పలుకుబడి లేకపోయినను సమానుగు పలుకుబడిగలదు. శతమునందు రాజకీయ ఆకాంతిలేనియెడల భారతదేశముకంటె బలమైనదిం కొకటిలేదు. ఈ రాజకీయ ఆకాంతినుండి రిప్పించుకొనుటకే నేనీ పన్ను నెదుర్చుచున్నాను.

శాసనసభవారి నిజమిత కాలము ముగియవచ్చుచున్నది. ఎన్నికలవలన రాజకీయ వాతావరణము చాలా వేడిగా నుండును. ఈసభ్యులు, ఎన్నికలందు పాల్గొనుటకుగాను, సంస్కరణల గురించి ప్రజలలో జాగృతించియున్న ఆనుమానమును పోగొట్టు వలసియొప్పు సమయముననా, అధికారసభ్యులకు యభిప్రాయపట వ్యతిరేకముగ నివర్తించిండుట? ఇట్టి సమయముననా, రాజకీయరంగమున, ఉప్పుపన్నునంటి ప్రేలుమందునుండు సామానును కల్పింపజేయుట? ఇందువలన, సంస్కరణలకు కృత్రిమము లనియు, శాసనసభయ కపటముకము లనియు నిరంతరము చాటుచుండు, రాజకీయపక్షమువారి చేతిలో బలముగ నాయుధము నొసగుచున్నాడు.

సర్ మాంటాగు హాయిలీగారు ఆర్థిక సభ్యుడుగ నుండి 1921 మార్చి 1-న తేదిన బడ్జెటు యుపశాసనమును నిట్లు నుడివిరి. “ఈ ఆర్థిక బాధ్యతను ఇకమీద శాసనసభవారి వహింపవలెను. మేమేమైనా క్షయ మొనర్చుకే అది మీసమర్పితి వైసనే, పన్నుల విధించితే మీయనుమతి వైసనే విధించెదము” (సభ్యులు) ఈదినము నేమి బరుగుచున్నది. (ప్రభుత్వమువారు ఈ సభవారి కోరికకు విరుద్ధముగ, రాజకీయముగ ద్వేష కారణమును, ఆర్థికముగ ననావశ్యకమును ఆకు పచ్చను విధించుచున్నాడు. పార్లమెంటు లకు తల్లియు, ప్రజా అదాయమునై ప్రజలకుగల అధికారమును

(1) వర్తమానపద్ధతులవై సెలకొల్పబడిన యొక కృషి రోగ నివారణాలయము చేస్తుప్రతి కాష్ట్రమువలన స్థాపించుట అత్యంతావశ్యకమని యా సమావేశమువారు తలచుచున్నాడు.

(2) డాక్టరు సి. మాత్తుగారు ప్రచారము జేయుచున్న విభాగము పట్ల యీ సభవారి కామోదము గలదు.

కాంగ్రెసువ్యవస్థాపకము

సాయక్తగాప్రములలో వ్యవస్థాపకము ఎన్నికలన్నిటిలో, కాంగ్రెసు పరిపాలన వ్యవస్థాపకము విజయము గాంచినది తెలిసికొనుట కంతయు సంతసించెడిము. మితవాదు లోడిపోయిరి. కాంగ్రెసుపై దేశమున కెట్టిమభిమానము గలదో ఇందునుబట్టి కనుగొనవచ్చును. కాంగ్రెసునందు ప్రజలకు విశ్వాసము దగ్గరనుట మిథ్య. ప్రజలయిత్యాహము మొక్కజొన్నలేదు. ఈముత్యాహమును కార్యరూపము దాల్చుకేయుట యవసరము. లేనియెడల ఇది నిరుపయోగమగును. ఇప్పుడు ప్రస్తుతావస్థకత 25 లక్షల రూపాయలను తిలకుస్వర జ్యోతికి చేర్చుట, ఏబదివేలమంది దేశసేవకులను సమకూర్చుట, నిర్మాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించుట. ఈమూడు కార్యములను అతిత్వరితముగ నిర్వహింపవలయును. మొదటి రెండుపనులను ముప్పదియవ ఏప్రిలుకేది లోపున ముగియవలయును. గయా కాంగ్రెసు విధించినధర్మ మిదియే. దీనిని నిర్వహింపజాలక బోయిన, అసహాయోద్యమమునకు నష్టము వాటిల్లును. కాంగ్రెసునందలి ఇరువత్తుములవారును, ఇక్కార్యము తమదియనియే భావింపవలయును. భేదాభిప్రాయమునకు చోటులేదు. స్వరాజ్యకక్షకు చెల్లిన సమాచారము ప్రకారము, శాసనసభలయొక్క నవంబరునాటికి గాని జరుగని. అంతచే అలహాబాద్ లో ఇరువత్తుములవారికిని జరిగిన రాజీప్రకారము ఎల్లరును ప్రవర్తించుట ధర్మము. ఎన్నికల విషయమును గూర్చి ఏప్రిలునెలలోగా దానుపక్షమువారు యోచించిన నవంబరుములేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము తిన్నగ నెరవేరు చుండునెడల, ఏప్రిలునకు పిమ్మట నయినను, ఈశ్రద్ధనుగూర్చి విచారించవలసిన అగత్యములేదు. కాంగ్రెసువైసనుగ్రాంధీమహాత్మునివైసను, ప్రజలకు గనుకే ఆచరింపవలసిన సూక్తి భావము. నాయకులు దానిని నెరవేరుచుట యుత్తమము. ప్రజాత్పాహము విస్తరించుటకు, అధికారులు తమ స్పృహముల మూలమున తోడ్పడక తప్పకుండు సలహాను. ప్రజల స్వరాజ్యసాధనమునకు కృతనిశ్చయమగుచో, అధికారులనిరోధము అందుల కింకను ప్రోద్బలముగలిగించును గాని అడుగలిగింప జాలదు.

జాతీయవిద్య

అధ్యుకవిద్య భావదాస్యమునకు కారణమగుచున్నదని, ప్రస్తుతపరిస్థితులు చెప్పకనే చెప్పవచ్చును. విద్యార్థకులు నూతనామోహమునందే విడివడజాలకు న్నారు. స్వాతంత్ర్య సాధనముకొరకు దీక్షతో వనితయజలకున్నారు. పంజాబు విద్యావీరమున కధ్యక్షులవేషించి, చిత్రరంజనదాసుగారు ప్రస్తుత విద్యావిధానపు లోపములను వివరించిరి. జాతీయవిద్య జాత్యభ్యుదయమునకు ముఖ్యవశ్యకమని స్పష్టించిరి. బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు పూర్వము, గ్రామసభము లీక్షేమున కడసాగవలెనని బహుచేయుచుండెను. గ్రామసభాసభలముల నివహరించుచుండెను. జాతీయవిద్యను జనసామాన్యమునకిది గలపుచుండెను. అట్టిసంఘము లిప్పుడంతరించినది. జాతీయవిద్యావ్యాపకముగంటినది. దాసుగారు కలికత్తాను, ప్రజాజాతీయ ప్రశ్నకవ్యక్తిత్వముగలదు. జాతీయత, విశ్వత్వ సవభావమునకు తిరుదానుట కల. అందుకు మార్గ న్యభావమున కది తప్పే తోడ్పడును. జాతీయ విద్యవిద్యమును స్వరాజ్యోద్యమమును భిన్నములు గావనియు, ఒక్క ప్రశ్నకే దువి రెండురూపములనియు, దాసుగారు చెల్లించవలయును. నాలుగవ గ్రామసభలను.

జాతీయవిద్య, నిర్మాణ కార్యక్రమములలో నుక్కటి. దీనిని పెంపొందించుచే, ప్రజల నాదరించిన మోహము వలన సర్వరాజ్యసిద్ధికి సుకరమగు మార్గ మేర్పడును. జాతీయవిద్యావశ్యకత అన్ని రాష్ట్రములలోను ఈసమయమున గుర్తింపబడుచున్నది. దేశనాయకు లీ విషయమై శ్రద్ధవహించెదరేని, ఫలిత మనకూలముగ నుండక మానదు.

జాతీయద్యమము

జాతీయద్యమమువారు బ్రాహ్మణులపై నెటులదాడి వెడలుచున్నారో, అదిద్రావిడులు జాతీయవత్తుమువారిపై నెటులనే దాడి వెడలుచున్నారు. రెండవ చెంగల్పట్టు ఆద్రావిడ మహాసభలో, రాజరత్నంపిళ్ల గారిచ్చిన యువనాస్వాసము గాంచిని, జాతీయద్యమమువారు ఆద్రావిడులకు కావించిన యన్యాయములు దానియందు వివరింపబడినటుల తెలియగలను. బ్రాహ్మణేతర పరిపాలనము తమ సమయమునకు పెక్కులు అనర్థముల దెచ్చిపెట్టుచున్నటుల వీరు సూచించిరి. జాతీయద్యమ మిరిని బెరుగు కొలదిని, దేశసౌభావమునకును సత్వరాభివృద్ధిని ఇంగమ కలుగుచుండును. దీనిని పోగొట్టుటకు, త్యాగమే మూలసాధనము. అభివృద్ధియందు ముందడుగువైచినవారు తదితరలకెరుకు త్యాగము నలుపుట యవసరము. త్యాగసాధనయందు అన్నిసంఘములమధ్యను - ఒకమత్యము గుడురును. అయ్యది సుస్థిరముగ నిలుచును. అధికారకదపులకై పోటీపడకొలదిని, ఎడబాటు అధికముగ చుండును. వివిధజాతులమధ్య సుహృద్భావము మనఃస్ఫూర్తిగ గుడురవలెను. స్వార్థపరత్వమువలన, ద్వేషానలము వృద్ధియగును గాని తరిగిపోనేరదు. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును గుడుర్చుట కట్టి ప్రయత్నములు జరిగెనో, హిందవులలోని వివిధజాతులమధ్య, ఒకమత్యము బలపడుట కట్టి దృఢప్రయత్నములు జరుగుట - అభ్యర్థము.

శ్రీయుత బ్రహ్మజ్యోతుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి విమడల 108 శ్లోకమునకుండు. జాతీయ సుబ్రహ్మణ్యంగారిపై ద్రవడిన జామీనుకేసులో, ఆధారములేని కారణమున గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు మారిని విడువవలసినవైనను, స్వార్థత్యాగులగు సుబ్రహ్మణ్యంగారు మరల ప్రజలమధ్య తేరి పాటుబడుటకు ఏగరిగిపండులకు, ఎంతయు సంతరించెదము. సుబ్రహ్మణ్యంగారి అభ్యంతరితమగు కార్యదీక్షయు, గాథమగు దేశభక్తియు, గోదావరిమండలమును పురుజీవింప జేయుచున్నవి. వీరి నిరంతరకార్యసక్తి అధికారులకు కన్నెల్లగుండుట వింతగాదు. ప్రస్తుత సందర్భములలో, సుబ్రహ్మణ్యంగారిభోజన వ్యయములు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ నిర్వహణమున కత్యవసరము. అట్టివారరుదుగగలరు. ఇట్టివారిని అధికారులు ఏనిముసమున నయినను మరల గొంపోవచ్చును. ప్రజలు తమధర్మమును నెరవేర్చుచుండుచో, నాయకులు నెలువలనున్నను కారాగృహములందున్నను, అంతగ పాటింప నవసరము లేదు. నాయకులకును ఎట్టిమనోన్యధ యుండుజాలకు. ఇకనయినను, సుబ్రహ్మణ్యంగారియొక్క ప్రజలకు నిజభక్తిగలదేని, వారి యువదేశములను త్వరితముగ నిర్వహించుటయే మార్గము. సుప్రముగు అభినందనములవలన ప్రయోజన ముండదు. సుబ్రహ్మణ్యంగారికి భగవంతు డాయురారోగ్యముల నొసగి, హరికృష్ణుని ఫలవంతము గావించు గాత్రము.

జాతీయపతాకము

జాతీయపతాకముపై అధికారులు దాడివెడలుచున్నారు. జాతీయపతాకముపై కద్దరు చిత్రంపడును. కద్దరు శాంతికి చిహ్నము. ఇట్టి చిహ్నమును గాంచి అధికారులు కలవరపడుట, విచిత్రము. జబ్బులుపురమునకు భారతీయనాయకుల రాయబారము వెడలినపుడు, జాతీయపతాకమును భవనముపై నెలకొల్పుటకు అధికారు లంగీకరింపరయిరి. పతాకధారులు అరెస్టుచేయబడిరి. పతాకమును అధికారులు లాగుకొనిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుక్రింద, అధికారు లిప్పుడు దానిని స్వాధీనపరచికొనిరిని తెలియుచున్నది. జబ్బులుపురమునందు ప్రజలు జాతీయపతాకమును యున్నారని తెలియుచున్నది. జాతీయపతాకము, హిందూ మహమ్మదీయాది సంఘముల సంయోగమునకు ప్రధాన చిహ్నము. హిందూదేశాభివృద్ధికి చిహ్న మగు రాజము శాంతిని కాపాడి సర్వాభివృద్ధిలను చేకూర్చును. ఇట్టి పతాకముపై అధికారులు దాడి వెడలుట యనిన, జాతీయసంయోగముపైనను, శారిత్రపైనను దాడి వెడలుటయేమని యర్థమగును. జాతీయపతాకము నవహారకరుచుట యనిన భారతజాతీయసమానవరుచుటయే. ఇట్టి యవహారమును చొలగించుటకు, అన్నిసంఘములవారును నడుముగట్టుకొనుట అత్యంతవశ్యక మని చెల్లవ సక్రమలేదు.

దేవాదాయ ధర్మాదాయముల చట్టము

సైలెంట్విటివారిచే నవరింపబడిన ఈ చట్టము నిన్న మద్రాసు శాసనసభలో విచారణకు వచ్చెను. మంత్రిగారు తమవత్తు సహాయముతో నీచట్టము నేవిధమున నయినను శాసనము గావించ దలచినపుడు, ఆటంక మేముండును? పెక్కుసవంధాలు నిరాకరింపబడెను. మతములను ఈచట్టపు అధికారులునుండి తలగొడవలె నని డాక్టరు రామాశాస్త్రిగారు దెచ్చిసవంధ యోడిపోయెను. మతములు మతాధిపతుల స్వంతతనై యనియు, వారు బ్రహ్మీలు గారనియు, సభ్యులు గొందరు వాదించిరి గాని ప్రయోజనము లేకబోయెను. జమిందారులచే ఖరీదాలింపబడెడి దేవాలయములను, ఈ చట్టముక్రిందకు రాకుండ మినహాయించుటచే, అనవసరవ్యత్యాస మేర్పడుచున్నదని తెలిపియుంటిమి. ఇట్టివిభాగమును గావించగూడదని రా. బ. నరసింహాచార్యులుగారు దెచ్చినసవంధ త్రాసినవేము బడెను. ఇటుల ప్రజాభిప్రాయమును నిరాకరించి చట్టము గావించుటచే, ప్రజలలో నశాంతి ప్రబలమగుటదప్ప వేరులాభము గలుగబోదు.

సత్యాగ్రహవారము

ఏప్రిలు 6-వ తేది మొదలు 13-వ తేది వరకు సత్యాగ్రహవారము. జలియన్ వాలాబాగునందు నిరపరాధుల కిముద్రించిన దీవారముననే. ఇట్టి వచిత్రవారమున, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును దీక్షతో నిర్వహింపవలయు నని, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి గోరుచున్నాడు. కాంగ్రెసుసభ్యులను శిక్షుట, తిలకు స్వరాజ్యోద్యమికి డబ్బు వసూలుకేముట, వాలంటీరులను స్త్రమకూర్చుట, కద్దరును వ్యాపింపజేయుట మొదలగు కార్యములు సఫలమగునటుల భారతీయులు కృషి నెలుపుట ధర్మము. 6-వ తేదిన గాని, 13-వ తేదిన గాని పారితోష ముండదు, కాని, ఈ రెండు దినములందును బహిరంగసభలు జరుగును. పంజాబు వీరులు సంస్కరింపబడుదురు. త్యాగ భావభరితమగు నీవీరుల సంస్కరణము, ప్రజలలో త్యాగభావమును పురికొల్పు గాక!

అచటాచాడు, మార్చి 24:— రహులారాదునందు జరిగి
 లై అగ్రమాధ్యక్షునందు దెంపునే అనునై అనుభువు గానివై కేసుజే
 బడి, కేసు నిరూపించబడెను. ఘంటకు పదిమైళ్లచొక్కనను గడుపు
 చుండిన ఇంజను నిలుపుట మకరమనియు, క్రమాదము నడచిన
 కాలముననుండి 10 మైళ్లచొక్కనమాత్రము వడపుచునుండెనియు
 అట్లు అప్పు చూడకండినందున దెంప నింజనుజే అనియు క్రమమి
 వ్యాజ్యమున బ్యాండ్లీ గారు బాదిచిరి. వ్యాజ్యాధికారి డెంపగా
 రై కేసుకు క్లిష్టమని, కేసును గానున్ననకు కంటి.

అనామదాచాదు మృనిసిపాలిటి

షణ్ముగం స్నచ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, పోసుబాక్సు నెం. 140, మదాసు.

విదేశ వార్తలు

రూపు పరిస్థితులు

కమ్యూనిస్టుల అల్లుడులు

హెచ్చుమన్నయని, రూపుపరీక్షించు దండెను పోయి కుటుంబము ఏర్పాటులను చేసిరి. 8 నెలలపాటు ఆయాధిపతులైన బోధాచార్యులలో కనాకు చేసిరి. 9 అధికారుల స్వహతులను బట్టికొనిరి. వీరితో డి.కా.సి. 7 గురు తుక్కుగానున్నారు.

జర్మను యంత్రములను

అంతర్మిత్రమందలి బట్టుకొనుట

డెస్లాల్, మార్చి 24:— 1800 బట్టల పారిశ్రామిక పరిశ్రమలను 5000000 ప్రాంతల విలక్షణల యంత్రములను అంతర్మిత్రమందలి బట్టుకొనిరి. ఆక్రమణకేసులోనున్న జర్మను యంత్రములను బట్టుకొనలేని మిత్రమందలి ప్రాంతములను తీర్చుకొనిరి. వెర్నెయిట్సు సుధిమరతులకారము వీటిని పునరుద్ధరించు నిమిత్తము విదేశాధిపతులను కనబర్చును. ఇంకను మరి కొన్ని యంత్రములను బట్టుకొనలేని యంత్రములనున్నాడు.

తురుష్క సందేశములు

మిత్రమందలి పరిశీలన మిగిలెను

లండన్, మార్చి 26:— ఉదయము 1.25 అంతర్మిత్రమందలి ప్రతిభలు తురుష్క ప్రతిమరతులను పరిశీలించుట ముగిసిన తేలియున్నది. వీరికి ప్రత్యక్షమైనవిచ్చుటకు లక్షణము ప్రతిమరతులను పిలుచుచున్నాడు.

మిత్రమందలి తమవరతులను త్వరలో పరిశీలించి ముగించినగాని ప్రమాదములుగుననియు సాధ్యమైందెవరలో సభను కూర్చుటకు ఒక తేదీని నిర్ణయించవలెననియు డాక్టరు ఆడెన్ వీగారు తెలియజేసిరి.

తురుష్కలు, క్రొత్తకన్నులను విడదీయు

లిచ్చి తీవలయుననుట

కాకస్టాటునోవీజ్, మార్చి 26:— విడదీయునని విధించిన వత్తును ఇచ్చివేరవలెనని తురుష్కలు గెలుపుచున్నాడు. బ్రిటిషు, ఆమెరికన్, ఇటలీ, భీమాగణిలు వత్తు ఇచ్చుటకు బడలు తమ కర్మవారమున కట్టిపెట్టెదమనుచున్నాడు.

బ్రిటిషునా కాదళము

ఏదోకొంత నాకాదళమున తప్ప రిక్కిన యంత్రావళి నన్నిటిని కర్మవారమునాడ్రములో నుంచెదరనియు పూర్వమున్నదికే తేదీదనియు తెలియుచున్నది.

నురసిద్ధ ప్రదర్శకులైన సారాజెకాద్ అను నామె జబ్బునున్నది. కాని కొంచెము ఆరోగ్యముగ నున్నది నుచున్నాడు. అయినాగూడ ఉత్సాహముగ నీ యున్నాడు.

విదేశ సందేశములు

త్వస్తిరమును పరిస్థితులు

కాన్ఫెడ్రేషన్ అధ్యక్షులు డెయిలు సభలో మాట్లాడున సంగతులను సామవారమునాడు ప్రకటింపవలెనని తెలియుచున్నది. 1922 సంవత్సరములో క్రిస్టియన్ ప్రభుత్వమునాటి ఆర్థిక విషయములో 18000000 పానులు సొమ్ము లాటుచున్నాడు. సంధిమయమై ఆధికారులు నడతే రేపటి ఇదవిదర్శన తెలియజేసెదరని అనుకొనుచున్నాడు.

తేలెడు మందుగనులు

వాటరుఫర్, కాక్స్ తీరములకు మూడు తేలెడు మందుగనులు కనిపించెనని కార్మి. అగ్రవేళించిన పొగయోజ యొటి తెలుపుచున్నది.

భూమిలో బెట్టిన మందుగనులచే డల్లెనులో 'సినిమా' బెట్టి భగ్నమాయెను. ఈగనులను బెట్టినవారిలో ఒకడు కార్మిచంప నడెను.

సామవత్సరము పంచవారము ఉత్సవము విధానము నభివృద్ధి చేసువలెనని బ్రిటిషుపంచవారము ఈశాఖామృత్రిని బోయి పిలిచిరి. ఈ విధానమును అభివృద్ధి చేసిన బ్రిటిషువారి యుభారము లెక్కువయు, ఆమెరికన్ల మారకము నిలబడగ యోచన ననియు తెలియజేసిరి.

కెనియా సమస్య

యూరపియను రాయబారులు

లండనుకు బయలుదేరుట

నెయిరోబీ, మార్చి 24:— భారతీయ సమస్యనుగూర్చి యూరపియను ప్రతినిధులు అధినివేళపు కార్యాలయమునకు సామవారము బయలుదేరిరి. నలుగురు బయలుదేరుచున్నారు. ఇందులో వర్తమాన, వర్తమాన, ఆచట వాసమేర్పరుచు కొన్నవారి తరపున ప్రతినిధులు ఈ నలుగురేనున్నారు. గతమున గత రాష్ట్రుల కోరికలనుగూడ ఆ పదవలో నీలందరు కేసునున్నారు. నెయిరోబీ ఇండియా కౌన్సిల్ కాలవారు 7 గురు ప్రతినిధుల నియమించిరి. ఇందులో నలుగురి ఖర్చును ప్రభుత్వమువారే భరించెదరు. 'కెన్యా'నవారు స్వతంత్రముగనే పయన మయ్యెదరు. తక్షణము ఒక భారతీయు డిప్యూటీ పయనమగు చున్నాడు.

చిత్రకళా వస్తుప్రదర్శన కార్యాలయము

నకు పోవువారలు దెబ్బ ఇవ్వవలెనని ప్రభుత్వమువారేర్పాటు చేయుటచే 28 తేదీని 80 మంది చిత్రకళాభ్యాసమును చేయు విద్యార్థులు ఊరేగుచు 'చిత్రకళలపై ఏల వత్తు' విధించెదరు. అను పతాకములతో ఊరేగుట బయలుదేరి తమయనస్సులని తెలియజేయుచు ఇవిమాడట పాపములను జూడబోయిన నూడ దెబ్బ ఇవ్వవలెననియునని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. చాలగలకు విద్యార్థులచే ఉచితముగ పోషింపవలెననిగూడ ఎట్టకేలకు నాడు విద్యార్థి దివసమగుటచే వారిని ఉచితముగనే చిత్ర. కా. ప్రదేశమునకు పోనిచ్చిరి. తుదకి చట్టము నెత్తివేసిరి. చిత్రకళావస్తుప్రదర్శన కార్యాలయములను జూచువారలు దెబ్బ ఇవ్వవలెననుట ప్రతికూల నూడ ఇచ్చుచులే పోవుటచే ఆందోళనమును సర్వీ. వీరి ఆందోళనము ఫలింపటచే ప్రతికూల చట్టకాని సంతోష మాయెను.

జోషెపు కాంబల్లెను, కిచియప్రభువుల కర్మణ విన్నవ్వు 7000,5040 పానులు ఒక్కొక్కరి నిమిత్తము ఖర్చుచేయుటకు ఆగిరించిరి.

భారతీయ వర్తకపు కమిషనరు

లండనులో ప్రా మిషను కార్యాలయములో పనిచేయును.

లండన్ రేవును యభివృద్ధిచేయు నిశ్చయించుటచే పనిచేసి 1000 మందికి పనిగలుగును.

ఈజిప్టు ఆర్థికవత్తము

అనుకోన్న కనులన్నిటిని పూర్తిచేయక పోవుటచే ఖర్చు తక్కువైనది. ఆదాయము అందుచే క్షయముకంటె హెచ్చయినది. ఖర్చు 84555000 పానులు, ఆదాయము 84905000 పానులు ఇది 1928-29 వ సంబంధించిన విషయము.

నారోవీరు పాలికాపుల సమ్మె

లీక్విట్, మార్చి 22:— అధికారి. నారోవీరు పాలికాపుల సమ్మె సాగుచున్నది. పూర్వము వీరు వారమునకు 50 గంటల చొప్పు 25 పిల్లల వేతనమునకు పనిచేయుచుండిరి. ఇప్పుడు పాలముదారులు ఆవేతనమునకే 54 గంటలు పనిచేయవలెననుటచే పాలికాపులు వేయకాలపుని నిరాకరించిరి. నార్విది మతగురువు బోగ్యుకు కలగజేసుకొని సమాధానమును కుదిర్చి. రైతులు తమవై విధించిన పన్ను భారమును తగ్గించవలెననిరి.

గల్లి పోలిలో ఇనుపదాతులను వేసిరి.

విద్యుచ్ఛక్తి పరీక్ష

విషమదశ తప్పుట

విద్యుచ్ఛక్తి పరీక్షనునే ఆపుజేసెదమని భయపెట్టె యజమానుల ప్రతినిధులు విద్యుచ్ఛక్తి ఇంజనీరుసంఘము వారును సమావేశమై ఈ ఆవాంతరమును తప్పించి జాతీయవిధానమును నాధారముగ చేసుకొని వేతనములను, నిర్ణయించుకొనుటకు జాతీయ సంయుక్త సంఘము నొకదాని నేర్పాటు చేసిరి.

బజారియలో కొందరు తిరుగుబడుటకు సంసిద్ధులైయున్నారని తెలిసి ప్రసిద్ధాంతప్రభుత్వమువారు పోలీసుదళమును సంసిద్ధముగ నుంచుటకు ఉత్తరువుజేసిరి.

నైన్యములో భారతీయులను

జేర్చుకొనుట

ను గూర్చి కాలిక్టరేట్ ప్రభువు తేసిక మార్పు పొంద మెంటు, రాజు, మంత్రివర్గమువారు రందరును బహిరంగముగ అంగీకరించిన విషయము తేసియుండిక వాగుండును.

ఇంకను కొంతకాలము 'కెన్యా'కిమిషను' కడతివే కొంత కాలము సాగించిన బాగుండెడిది. దీనివలన ఆంగ్లవైనికాధికారులను సమకూర్చుటలో చిక్కులు గలుగును. తమంతట తామే ఇతరుల సహాయములే ఇండియాను కాపాడుకొను భారతీయ మెన్బర్లైన బయలుదేరుచునా? బ్రిటిషువారి సహాయము లేనిదే ఇండియాను రక్షించుకొనెదమనుట స్వప్నావస్థ. ఇంకొక కల్యాణము వరకు భారతీయులు స్వతహాసమున కనబడు. అట్టితిరి ఒక కల్యాణము ముందుగనే భారతీయులకు స్వపరిపాలన మొనగబడెను. ఇ.నై.ను పార్లమెంటు సమ్మతిని నై.కొ.నకుండ ఇట్టి ఏర్పాటులను చేయవలెనని పీఠాభిప్రాయము నీయవలెను. క్రొత్తపటాలము తమభర్తయును నిర్వహించుటకు అర్హులాయని తలంచుటకు పూర్వము సరిహద్దుల పోరాటములో ప్రాంతీయగ-వీరి పరిశీలించవలెనని రెప్రెసెంటేటివ్ రెప్రెసెంటేటివ్ గారు డెయిలీ లెట్టిగాపుప్రెస్ లో వ్రాసిరి.

నై.మా.ని.క.ద.శ.ము

బ్రిటను ఆత్మరత

కాత్మాలిక్ యంత్రరామును ఆయిన దాడిగ బ్రిటిషువారు తమ నైకదళములను తగ్గించుచునే యున్నారనియు పూర్వపు పద్ధతిలోనికి రావూడవనిరి.

ప్రసిద్ధులలో ఏకరాజు ప్రభుత్వమును గోరువారి కట్ట బయల్పడినది.

కనడా కలసకదలిగూర్చి జపానుతో జేసుకొన్న సంధి పత్రమును సరిగానుజేయుటకు ప్రయత్నములనుజేయ ప్రారంభించితిమని కనడాచంద్రి పార్లమెంటులో తెలియజేసెను.

కన్యకావరములు, అంతర్మిత్రమందలి యువము, మారము అంతర్మిత్రమందలి మున్నగు విషయములు తెలియించుటకు ఆర్థిక సభను జరుపవలెనని అంతర్మిత్రమందలి వర్తక సంఘము వారు ఒప్పుకొనిరి. ఈ తీర్మానము నకు అంగీకారమైన సభను వాషింగ్టన్ లో జరిపిన బాగుండునని ఇటలీవారు ఇదవరలో తెలియజేసిరి.

వాషింగ్టన్ సంధి

మార్చి 1936 సం. వ త్వరము కాటిక వికప (వెంచినవారిని నిష్పంధించడము నూత్రమున చట్టములో జేర్చవలెనని పరామర్శ కోరుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. పరామర్శలు ఈ సంధిని అంగీకరించెదరు. కానికే గుండెములేను. మొదట బ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్సు, జపాను నొకరికొకరు 5:5:5 చొప్పున యుండవలెననిరి. ఇప్పుడు 6:5:4 ప్రకారముండవలెననుచున్నాడు. బ్రిటనుకు 6, యునైటెడ్ స్టేట్సుకు 5, జపానుకు 4 చట్టము డెవలెననుచున్నాడు. ఈ విషయమును గూర్చి ఆమెరికన్ అధ్యక్షుని తీర్పు నెదురుజూచుచున్నాడు.

తిరుపతి దేశభక్తుల వదలుట

తిరుపతిలో స్వాగతము

మూడు 15 మాసములకు ముందు భజనము చేసిన యంత్రములు, అల్లకి నేరముగ్రింద, 15 మాసములు కఠినశిక్ష విధింపబడి నిన్నటిదినం సాయంకాలముబండికి, తిరుపతి చేరి తిరుపతి నాయకులును మణితోలులును, ప్రేమనుకువెల్లి, జే.కా.భి.నాయకులు స్వాగత మొనర్చిరి జపాన్ అభిజుల్లాగారు, వారికి భవనారాధనములు చేసిరి.

పిదప మూడు 400 మంది జనులతో, ఊరేగింపు జరిగి 5-30 గంటలకు రివీంగురూముగ్గ చేరిరి. అచ్చట చేరినవారే జే.కా.భి.గారి యధ్యక్షతక్రింద బహిరంగ సభ యొకటి జరిగెను. దేశభక్తులను వలెతరులను కొంత యుభాగ్యవించిరి మూడు 6-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

క. రాజగోపాలాచారి,

కార్యదర్శి

ప్రతిసంవత్సరమున శ్రీరామనవమి కేవలబ్రహ్మచర్యమునందు తర్ర
కులము, యితరులను శ్రీరామనవమి యుత్సవములకు చాలసం
తోషముగను, వినివేశకరచర్యము జరుపుచుండును. ఈసంవత్సరము
కూడ శ్రీరామనవమి యుత్సవము మామూలుగా జరుగుటకు
ప్రయత్నములు జేయుచున్నాము. ఈవిషయమై వ్రాయునప్పుడు
ఈఉత్సవమునందు ప్రాముఖ్యపాత్రములు బహిరివిధమునకేయు
నారి కోకవిస్తరము జేయవలసియున్నది. శ్రీరామనవమిసాధు
మనము ఉత్కృష్టమైన నీతులను గ్రహింపవలసియున్నది. అది
కేవలము విలసమున కనుకరమునయియుండును సామాన్యముగా
యుత్సవముల సమయములలో భోగముమేళములను రప్పించి
ఈ పవిత్రమైనదియున చెప్పినది దోషకృత్యము లొడిగించు
చుండుట కాదుకై నది. మహాత్ముడు 1921 సం॥ ఈఉత్సవ
మునకు విచ్చేసినప్పుడు ముఖ్యముగా ఈ విషయమై చెప్పి అట్టి
దిరుభ్యాసముల పొంద్రోలుటకు ప్రయత్నములజేయుటను ప్రజల
నదోషించెను. అనంతరము శ్రీరామనవమి యుత్సవములో
హిందుమతమునకు పేదపెట్టకగై న దురుభ్యాసమును కొంత
వరకు ప్రజలు బహిష్కరించుచు కాని అచేదిపాపమోగాని
అనిగి ఈ దౌర్భాగ్యపు అలవాటు అట్లేవచ్చుననుచు ఈసంవ
త్సరమైనను విషేషంతులను, జేకనవాధురంధనములను కాక
మహేంద్రవరప్రజలీ దురుభ్యాసమును మాని కిరుతును జేకనము

கோலங்குடி, மார்ச் 24:- கோலங்குடி மெய்யாட்சி சபை
மேம்பாட்டு அமைச்சர்-வருந். கோலங்குடி டிஸ்ட்ரிக்ட் ரீதியிலாக
தொகுதி ஒன்றாக விரும்புவது, 4 தொகுதிகள் உண்டாகவேண்டும் எனத்
தீர்மானம் நடைமுறைக்கு கொண்டுவந்தனர்.

వే. నేజిరు, 185 మాంట్యూరొడ్డు, ము. దాసు.

